

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	33996 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	178
Повна назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125616
ПІБ керівника ЗВО	Копилов Сергій Анатолійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.kpnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/178>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	33996
Назва ОП	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра біології та методики її викладання
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра географії та методики її викладання, кафедра психології освіти, кафедра екології
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Татарська, 14, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32302
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	3135
ПІБ гаранта ОП	Григорчук Інна Дмитрівна
Посада гаранта ОП	Доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	hryhorchuk@kpnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-695-59-46
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

З моменту заснування у 1918 р. Кам'янець-Подільського державного українського університету (тепер К-ПНУ) було створено природниче відділення. Після тривалої перерви у 1992 році було відновлено підготовку біологів та започатковано спеціальність «Початкове навчання, педагогіка і методика середньої освіти, біологія». Із 1999 р. у К-ПНУ здійснюється підготовка здобувачів ВО за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія» магістерського рівня ВО. До 2016 р. здійснювалась підготовка здобувачів ВО за спеціальністю 8.04010201 Біологія*.

Після прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів ВО» із 2016 р. здійснюється підготовка магістрів за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія). Відповідно до наказу МОНУ від 12.10.2017 р. № 1368 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2016 року № 506» із 2018 р. розпочато підготовку здобувачів ВО за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). ОП щорічно проходить процедуру моніторингу та перегляду. Перегляд та оновлення ОПП регулюється Положенням про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUfTQAsNdFAExi9GLi6d/view>. На підставі результатів моніторингу (<https://drive.google.com/file/d/19hZovQZVlxGKlPZhmVgHtTmxJm2PzYg8/view>), пропозицій, зауважень і побажань стейкхолдерів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/04/obhovorennia-opp-zi-steikholderamy/>), відповідно до нормативних документів, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, наукових досягнень і практичних напрацювань у галузях методики навчання біології, основ здоров'я, біологічної освіти ОП щороку переглядається та періодично оновлюється. У 2021 р. ОП було оновлено відповідно до професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736).

На основі моніторингу та пропозицій стейкхолдерів (протокол засідання кафедри № 17 від 04.11.2021 р.) було внесено відповідні зміни до ОП (протоколи засідання кафедри № 2 від 19.01.2022 р.; засідання вченої ради природничо-економічного факультету № 1 від 25.01.2022 р.; вченої ради К-ПНУ № 4 від 31.03.2022 р.).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2022 - 2023	15	10	5	0	0
2 курс	2021 - 2022	7	7	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	6322 Музичне мистецтво 7041 Образотворче мистецтво 7044 Мова і література (німецька) 7112 Географія 7837 Здоров'я людини 8174 Фізика, технологічна освіта та інформатика 8223 Мова і література (польська) 8278 Історія 8315 Біологія 8731 Мова і література (англійська) 8807 Українська мова і література 8929 Фізична культура, спортивно-масова робота та туризм 10158 Математика, інформатика 20049 Історія та правознавство

	<p>20260 Англійська мова і зарубіжна література 20262 Німецька мова і зарубіжна література 20263 Польська мова і зарубіжна література 23907 Біологія (Географія) 23947 Географія (Біологія) 23961 Українська мова і література (Англійська мова) 32859 Середня освіта (Історія та правознавство) 32861 Середня освіта (Образотворче мистецтво) 32862 Середня освіта (Музичне мистецтво) 32935 Середня освіта (Математика, інформатика) 32946 Середня освіта (Фізика, інформатика) 33567 Середня освіта (Фізична культура) 33580 Середня освіта (Фізична культура); додаткова спеціалізація (Спортивно-масова робота та спортивно-оздоровчий туризм) 33762 Середня освіта (Біологія) 33763 Середня освіта (Біологія); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Географія)) 33764 Середня освіта (Географія. Історія) 33765 Середня освіта (Географія) 33771 Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька)) 33772 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 33781 Середня освіта (Мова і література (німецька, англійська)) 33782 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 33783 Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література) 33785 Середня освіта (Мова і література (польська, англійська)) 33786 Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (німецька)) 33795 Середня освіта (Українська мова і література) 33796 Середня освіта (Українська мова і література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (англійська)) 33797 Середня освіта (Українська мова і література); додаткова спеціалізація (Видавнича справа та редагування) 34003 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) 34027 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) 37356 Середня освіта (Біологія) 39152 Середня освіта (Фізична культура) додаткова спеціалізація Спортивно-масова робота та спортивно-оздоровчий туризм 39154 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (німецька))» 39155 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (польська))» 39158 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація Українознавство 39164 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація Редагування освітніх видань 39167 Середня освіта (Українська мова і література) додаткова спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)) 39171 Середня освіта (Українська мова і література) додаткова спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 39174 Середня освіта (Образотворче мистецтво) додаткова спеціалізація Художні промисли 39177 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (англійська))» 39299 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 39300 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 39301 Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література) 40319 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 40322 Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література) 40321 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 32858 Середня освіта (Історія)</p>
<p>другий (магістерський) рівень</p>	<p>6368 Математика, інформатика 6979 Географія 7043 Географія, біологія 7514 Біологія, географія 7838 фізична культура 8226 Мова і література (російська) 9446 Музичне мистецтво 9447 Образотворче мистецтво 9448 Історія 10157 Фізика, технологічна освіта та інформатика 10160 Українська мова і література 10161 Біологія</p>

	<p>10162 Мова і література (німецька) 16492 Мова і література (англійська) 21402 Англійська мова і зарубіжна література 21617 Німецька мова і зарубіжна література 24821 Біологія 33770 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 33780 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 33991 Середня освіта (Історія) 33995 Середня освіта (Образотворче мистецтво) 33996 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 34004 Середня освіта (Біологія) 34005 Середня освіта (Географія) 34006 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 34009 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (німецька) 34010 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (польська) 34012 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 34013 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (англійська) 34026 Середня освіта (Українська мова і література) 39132 Середня освіта (Образотворче мистецтво) додаткова спеціалізація Художні промисли 34028 Середня освіта (Українська мова і література); додаткова спеціалізація (Середня освіта (Мова і література (англійська) 34029 Середня освіта (Фізична культура); додаткова спеціалізація (Спортивно-масова робота та спортивно-оздоровчий туризм) 34031 Середня освіта (Математика, інформатика) 34032 Середня освіта (Фізика, інформатика) 39125 Середня освіта (Фізична культура) додаткова спеціалізація Спортивно-масова робота та спортивно-оздоровчий туризм 39126 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (німецька)» 39127 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (польська)» 39128 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація Українознавство 39129 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація Редагування освітніх видань 39130 Середня освіта (Українська мова і література) додаткова спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) 39131 Середня освіта (Українська мова і література) додаткова спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) 39137 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) додаткова предметна спеціальність «Середня освіта (Мова і література (англійська)» 39295 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література) 39296 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) 40575 Англійська мова і зарубіжна література 40576 Німецька мова і зарубіжна література 34030 Середня освіта (Фізична культура) 33998 Середня освіта (Музичне мистецтво)</p>
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	42188 Середня освіта. Теорія та методика навчання (фізика)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	91090	43588
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	82664	38172
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	8427	5417
Приміщення, здані в оренду	135	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)_2021.pdf</i>	RL3WUog1RVr0G6SyK5+NSUOWgSrbDUjgroVV2SB EY=
Освітня програма	<i>ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)_2022.pdf</i>	KOogFapMyz5H+3vXSjNjxyjyVq+mNuSpkIhx8nqJY3c=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план_2021_денна.pdf</i>	A1Z/FPrg6sfwgf8zvV1VAXDjrvt4A5AYsMCIJKu9sU=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план_2022_денна.pdf</i>	w+nOQRf8HGlaRoBCpUB4Vuzo4eloR1tiWy7IUujiz3g=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план_2022_заочна.pdf</i>	/gWJC78NkGDBQ+eDkjCZgiaOq6PcaL2H2kEOsktUMF M=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 1.pdf</i>	UQ+M3nzriZohUoJkZtvSSW6xq4qPXXK1vplH/I61V8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 2.pdf</i>	wVoXy26mzDS186kauASGE93CXCEYZv5x5DQgT3YFoso =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 3.pdf</i>	bovHfO6dCkXQpqnIiN7Ij824NX4EVlhNGPsvBVvRn4E=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 4.pdf</i>	HFhbvB9xfzS1IoVKD8MvWtgiKgcWbXZICWJ9J6IK94 =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Головною метою ОП є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей в галузі сучасної методики навчання біології, основ здоров'я, біологічної науки, необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру, здатності до науково-дослідної діяльності в умовах закладів освіти.

Особливістю ОП є опанування здобувачами ВО сучасних напрацювань та досягнень біологічної та педагогічної наук, методики викладання біології, основ здоров'я, актуальних у контексті забезпечення процесу навчання біології та основ здоров'я у закладах освіти, яка здійснюється у тісній співпраці К-ПНУ та закладів освіти. Акцентується увага на формуванні практичних умінь та навичок, актуальних для організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я у закладі освіти, для проведення науково-дослідної роботи з біології та методики викладання. Невід'ємною складовою підготовки є проходження виробничих практик у закладах освіти, що забезпечують формування практичних умінь та навичок з фаху в умовах реального освітнього простору. Унікальність ОП також полягає в можливості реалізації біологічної складової в умовах Національних природних парків «Подільські Товтри», «Хотинський», «Мале Полісся». Це дає змогу залучати здобувачів ВО до безпосередньої природодослідницької, природоохоронної діяльності. Цьому сприяють виконання кваліфікаційних робіт, ІНДЗ тощо. Означені особливості ОП суттєво підвищують конкурентноспроможність випускника ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП сформовані із врахуванням «Стратегії розвитку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2020-2030 роки» <https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjybwlgd8JDcM2XuTVgPcksKbC4/view>. Зокрема, ОП забезпечує реалізацію таких стратегічних цілей: забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних до навчання впродовж життя, самовдосконалення і саморозвитку, забезпечує вироблення у здобувачів вищої освіти здатності до свідомої та ефективної діяльності у глобалізованому, інформаційному суспільстві; забезпечує органічне поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; створює необхідні умови для реалізації здобувачами вищої освіти їхніх здібностей і талантів тощо. У перспективах подальшого розвитку К-ПНУ враховані можливості становлення ОП, зокрема, створення нових центрів і лабораторій для проведення фундаментальних і прикладних досліджень, «Музею природи Поділля».

Цілі ОП сформовані із врахуванням Статуту К-ПНУ та відповідно основній меті його діяльності: забезпечувати умови, необхідні для підготовки висококваліфікованих і конкурентноспроможних фахівців, згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями, для органів державної влади та місцевого самоврядування, державних установ та організацій України різних форм власності, адаптованих до вимог ринку праці <https://drive.google.com/file/d/1mSgolhpXhjS9dAP9pippTiBvdTLCVr5H/view>.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

ОК та ПРН, які реалізуються на ОП, визначаються із врахуванням запитів та пропозицій здобувачів ВО та випускників, які брали участь в обговоренні проекту ОПП <https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/22-steikkhol.-ser.osv.biolohtia-mahistry.pdf> (протокол засідання кафедри № 17 від 04.11.2021 р.). Так, до складу проектної групи у 2022 р. входила представник студентства – У.Лісова, яка запропонувала змінити ОК «Методика навчання біології в закладах освіти» на «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», що і було враховано. В.Худик запропонувала приділяти більше увагу підготовці студентів до природоохоронної та еколого-виховної роботи, у зв'язку з чим було введено ОК «Екологічна освіта і виховання». З метою врахування думок та пропозицій здобувачів вищої освіти при формуванні ОП практикується проведення анкетування «Освітня програма спеціальності очима здобувача ВО» <https://nmz.kpnu.edu.ua/prygodnycho-ekonomichnuj/>, результати якого обговорюються, а пропозиції враховуються у результатах проведеного моніторингу ОП та відображаються при оновленні ОП.

Інтереси здобувачів ВО враховуються також у наявності вибіркового освітніх компонентів ОП, які надають можливості індивідуалізації навчання, посилення конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.

- роботодавці

Співпраця із роботодавцями здійснюється у формах: зустрічі з НПП та здобувачами вищої освіти, для обговорення ОП (<https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/04/obhovorennia-opp-zi-steikkholderamy/>); рецензування ОП; роботи у складі проектної групи (О.Ткач, директор Анадоляського НВК); співпраці під час практик у закладах освіти; спільних наукових та науково-методичних заходах <https://biolog.kpnu.edu.ua/roboata-zi-steikkholderamy/>. Роботодавці вносять пропозиції щодо оновлення ОП та змісту ОК. Зокрема, О.Шаховал, директор Красилівської ЗОШ І-ІІІ ст. № 3, вніс пропозицію приділяти більше уваги організації дослідницької роботи студентів, у зв'язку з чим в ОК «Сучасні проблеми в біології і медицині» було замінено практичні заняття на лабораторні. М.Чекман, директор «Центру позашкільної освіти» Дунаєвської громади зазначила, що доцільним є знайомство майбутніх вчителів біології з особливостями роботи закладів позашкільної освіти, тому відповідну тему було введено до змісту ОК «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти». О.Ткач, директор Анадоляського НВК, запропонував доповнити перелік освітніх компонентів дисциплінами зоологічного спрямування, тому було введено ОК «Актуальні питання сучасної зоології». Означені та інші пропозиції стейкхолдерів було враховано у процесі оновлення ОП у 2022 р., а обговорення подальших шляхів оптимізації ОП тривають.

- академічна спільнота

Під час роботи над ОПП проектна група активно співпрацювала: із НПП, які беруть участь у реалізації ОП та забезпеченні ОК; із структурами університету (Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету, Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ, Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти), які аналізували відповідність ОП нормативним вимогам. У процесі розробки ОП та її оновлення співпрацювали з НПП інших ЗВО. Зокрема, обговорювали зміст ОК із кафедрою екології та біологічної освіти ХНУ (д.б.н., професор Г.Білецька). Отримали слушні пропозиції від доцента кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського ДПУ, к.б.н. В.Гнатюка щодо підсилення здоров'язбережувальної складової при викладанні ОК «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок». Науковий співробітник Національного ботанічного саду імені М.М.Гришка НАНУ, к.б.н. О.Бондарчук підкреслив високий рівень біологічної підготовки на даній ОП та запропонував більше уваги приділяти організації НДР біологічного спрямування, що реалізується, завдяки можливості здобувачів ВО самостійно обирати тематику кваліфікаційної роботи та наукового керівника. ОПП активно обговорювалась із науковими співробітниками НПП «Подільські Товтри», «Хотинський», «Мале Полісся» та ін. під час спільних конференцій, науково-методичних семінарів та круглих столів.

- інші стейкхолдери

До процесу формування ОП були долучені наукові товариства та громадські організації, членами яких є науково-педагогічні працівники кафедри (НГО «Товариство Подільських природодослідників та природолюбів», Західноукраїнське орнітологічне товариство, Українське ботанічне товариство, Українське теріологічне товариство НАН України, Українська екологічна ліга, Міжнародна асоціація екологів університетів). Окремі аспекти реалізації ОП та її оновлення обговорювались під час спільних наукових конференцій, семінарів, виконання спільних наукових та науково-дослідних проєктів тощо. Зустрічі відображено у рубриці «Новини» на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/>). Результати співпраці та спільних обговорень ОП реалізуються шляхом доповнення змісту освітніх компонентів даної ОП, оновленням тематики кваліфікаційних робіт тощо.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Сучасні тенденції розвитку спеціальності та ринку праці свідчать, що є велика потреба у вчителів біології та основ здоров'я, які, окрім фундаментальних знань, володіють інноваційними технологіями, методами та засобами навчання біології та основ здоров'я, науково-дослідницької діяльності, які знають про специфіку біологічної освіти, здоров'язбережувальної складової освітнього процесу тощо. Освітня програма передбачає поглиблену фундаментальну та практичну підготовку здобувачів ВО, що забезпечує формування фахівця з креативним і

критичним мисленням, здатного вчитися впродовж життя, адаптованого до умов освітніх закладів різних типів. Формуванню фундаментальних біологічних знань сприяють ПРН 05-06. ПРН 01, ПРН 04 спрямовано на формування практичної, науково-дослідницької складової майбутнього фахівця. ПРН 07-10 передбачають сформованість психолого-педагогічних знань, розуміння сутності та особливостей освітнього процесу з біології, володіння технологіями, методами, засобами навчання біології. ПРН 02-03 орієнтують на формування самостійності, креативності, відповідальності майбутнього вчителя. Загалом, цілі та ПРН спрямовані на інтегральну підготовку вчителя біології та основ здоров'я, конкурентоспроможного на ринку праці. З метою реагування на тенденції розвитку спеціальності на ринку праці НПП кафедри біології та методики її викладання активно співпрацюють із стейкхолдерами та, при потребі, вносять корективи у перелік ОК та їх змістове наповнення.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час розробки ОП було враховано галузевий та регіональний контекст. Галузевий контекст враховується через освітні компоненти, що відображають різні аспекти професійної діяльності вчителя біології та основ здоров'я, обумовлені структурою та змістом навчальної програми з біології та основ здоров'я для ЗЗСО (ООК 02 Екологічна освіта і виховання, ООК 03 Сучасні дидактичні концепції природничої освіти, ООК 05 Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти, ООК 06 Прикладна ботаніка, ООК 09 Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок, ООК 10 Актуальні питання сучасної зоології та ін.). Наявність ОК «Методика наукових досліджень» та кваліфікаційної роботи спрямовані на підготовку майбутнього вчителя біології до організації науково-дослідної роботи у закладі освіти. Важливим освітнім компонентом ОП, що відповідає галузевим потребам, є виробничі педагогічні практики, які проходять в умовах реального освітнього процесу закладу освіти та забезпечують поетапне становлення учителя-практика. Щодо реалізації регіонального контексту слід зазначити, що, значна частка здобувачів вищої освіти за ОП є мешканцями Хмельницької, Чернівецької, Тернопільської, Вінницької областей. Зважаючи на це, існує можливість працевлаштування випускників ОП у розташованих в цих областях ЗЗСО. Співпраця із роботодавцями підтверджує необхідність підготовки кваліфікованих вчителів біології та основ здоров'я.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

НПП кафедри активно співпрацюють та обмінюються досвідом із колегами з інших ЗВО під час проведення спільних наукових конференцій, науково-методичних семінарів, зокрема, із колегами-співорганізаторами щорічної наукової конференції «Подільські читання» та ін. ЗВО (Хмельницький національний університет, Тернопільський національний університет імені Володимира Гнатюка, Вінницький державний педагогічний університету імені Михайла Коцюбинського, Бердянський державний педагогічний університет, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича). Науково-педагогічні працівники проходять стажування у зазначених ЗВО <https://biolog.kpnu.edu.ua/sertyfikaty-ta-dovidky-pro-stazhuvannia/>, переймають досвід викладання окремих навчальних дисциплін та, в цілому, реалізації аналогічних ОП. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було проаналізовано досвід аналогічних іноземних програм Польщі, Словенії, Болгарії. Так, за прикладом іноземних ЗВО, на психолого-педагогічну підготовку відведено більше 30 кредитів, що дає можливість підготувати компетентного вчителя біології та основ здоров'я.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) на момент розробки ОП не було. ОП та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти розроблено із врахуванням Національної рамки кваліфікацій, Концепції розвитку педагогічної освіти, Державного стандарту базової середньої освіти та Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р., № 2736.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ПРН за ОП визначаються відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій. Визначені в ОП програмні результати навчання відповідають другому (магістерському) рівню освіти; 7 рівню Національної рамки кваліфікацій, другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Відповідно до НРК в ОП визначено інтегральну компетентність, що передбачає здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі викладання біології та основ здоров'я в закладах освіти, у сфері біологічних наук, що передбачає реалізацію основних теорій, методів, засобів, інновацій, проведення наукових досліджень, характеризується невизначеністю умов і вимог.

Під час визначення ПРН було враховано дескриптори знань, умінь, навичок, комунікації, відповідальності і автономії.

1) за дескриптором «знання»: - знати особливості розвитку сучасних біологічних наук, методики викладання (ПРН 05); - демонструвати знання про основні закономірності розвитку живих систем та окремих організмів, їх функціонування (ПРН 06); - знати і аналізувати основні методи і методики навчання і використовувати їх під час

освітньої і наукової професійної діяльності (ПРН 07);

2) за дескриптором «уміння»: - вміти користуватися інформаційними джерелами та застосовувати їх при формуванні та розробці освітніх та наукових матеріалів і проектів (ПРН 01); - користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері професійної педагогічної та наукової діяльності (ПРН 09); - використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних професійних завдань, для формування предметних компетентностей учнів та студентів (ПРН 08); - знаходити шляхи швидкого і ефективного розв'язку поставленого завдання, генерувати ідеї, використовуючи отримані знання та навички (ПРН 03);

3) за дескриптором «комунікація»: - представляти результати наукової роботи з використанням сучасних технологій, вести наукову дискусію (ПРН 04).

4) за дескриптором «відповідальність і автономія»: - приймати самостійні рішення у професійній діяльності (ПРН 02); - об'єктивно оцінювати власні професійні якості та прагнути до самовдосконалення (ПРН 10).

Змістове наповнення програмних результатів навчання ОП відображено у Таблиці 3 й відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти за дескрипторами знання, уміння, комунікація, відповідальність і автономія.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

67

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

23

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП, визначені освітні компоненти, їх структура, логічна послідовність відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Їх спрямовано на формування компетентностей і програмних результатів навчання, що забезпечують високий рівень професійної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Забезпечення виконання завдань ОПП здійснюється через поєднання лекційних, практичних, лабораторних занять, виробничих педагогічних практик, під час яких використовується лабораторне обладнання, мультимедійні пристрої, Інтернет ресурси та методичні і наукові праці викладачів. Такі дисципліни як «Прикладна ботаніка», «Сучасні проблеми в біології і медицині», «Біологія індивідуального розвитку», «Актуальні питання сучасної зоології», «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок», а також виробничі педагогічні практики в закладах освіти та інші ОК зорієнтовані на формування системи біологічних знань та практичних умінь в галузі біології та основ здоров'я. Навчальні дисципліни «Екологічна освіта і виховання», «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок», «Психологія освіти» зорієнтовані на майбутню професійну педагогічну діяльність учителя біології та основ здоров'я, забезпечують методичну підготовку здобувачів вищої освіти. Водночас, навчальні дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Сучасні проблеми в біології і медицині» та «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок» забезпечують і здоров'язбережувальну складову професійної готовності вчителя біології та основ здоров'я. Дисципліна «Методика наукових досліджень» акцентує увагу на організації науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчання в закладі вищої освіти та у майбутній професійній діяльності, забезпечує підготовку до написання кваліфікаційної роботи, розуміння питань академічної доброчесності, Невід'ємною складовою ОП є виробничі педагогічні практики, що забезпечують набуття професійних якостей, умінь та навичок в реальних умовах ЗЗСО. ОП передбачає 25,5 % обсягу навчального навантаження на вибіркові освітні компоненти, які спрямовані на поглиблення загальних та фахових компетентностей здобувачів ВО що, водночас, створює умови для формування їх власної освітньої траєкторії.

Отже, сукупність освітніх компонентів забезпечує зміст ОПП і відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування здобувачами ВО індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBVOvL2bTCaLtRbcQA86/view>), Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами ВО в К-ПНУ (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1yeup5-eknPm2Yf18RXGYZjZPlKnfq310/view>). Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є

наявність вибіркових освітніх компонентів в ОП. Їх обсяг становить 25,5 % загального обсягу кредитів ЄКТС ОП, що відповідає вимогам. Знайомство здобувачів ВО з ОП та з процедурою формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснює гарант ОП та завідувач кафедри у перші дні навчання. Акцентується увага на процедурі реалізації вільного вибору дисциплін та їх значенні у професійному становленні здобувача ВО. Для забезпечення процесу формування індивідуальної освітньої траєкторії укладено каталоги навчальних дисциплін вільного вибору (<https://kpnu.edu.ua/vybirkovy-navchalni-dystsypliny/>), які містять: 1) навчальні дисципліни, вивчення яких спрямоване на поглиблення загальних компетентностей; 2) дисципліни для поглиблення/вдосконалення фахових компетентностей здобувачів ВО. На сайті кафедри та у системі MOODLE містяться їхні анотації, силабуси. Крім того, здобувач ВО має право самостійного вибору теми кваліфікаційної роботи з переліку (<https://biolog.kpnu.edu.ua/atestat/>), бази виробничих практик.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибір навчальних дисциплін регламентується Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (<https://drive.google.com/file/d/1yeup5-eknPm2Yf18RXGYZjZPlKnfq310/view>). ОП передбачає 25,5 % обсягу навчального навантаження на вибіркові освітні компоненти. Здобувачам ВО пропонується вибір із загальноуніверситетського переліку (каталогу) 3-4 кредитних навчальних дисциплін. Такі дисципліни заплановано на 2-3 навчальні семестри. Форму контролю визначає навчальний план підготовки здобувачів ВО. Дисципліни, заплановані на 2 семестр, здобувачі вищої освіти обирають на початку навчання за ОПП після ознайомлення із ОП, її особливостями та процедурою вибору. Інші дисципліни вільного вибору (на 3 семестр) обираються у 2 семестрі.

Каталог навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів ВО формується на основі пропозицій кафедр університету. НПП кафедри біології та методики її викладання попередньо проводять опитування, бесіди зі здобувачами ВО, аналізують анкетування щодо можливої тематики вибіркових дисциплін, яка б їх зацікавила. На основі цього кафедрою укладається перелік вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік. Для формування каталогу вибіркових дисциплін для 3 семестру на початку листопада на факультеті створюється робоча група для укладання й погодження переліку вибіркових дисциплін. До середини листопада кафедри подають пропозиції на розгляд робочій групі. На основі пропозицій кафедр та факультетів формується загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін. Перелік навчальних дисциплін вільного вибору погоджується вченою радою факультету та вченою радою університету. Затверджений каталог розміщується на веб-сайті К-ПНУ <https://kpnu.edu.ua/vybirkovy-navchalni-dystsypliny/>, анотації та силабуси – на сайті кафедри <https://biolog.kpnu.edu.ua/vubirkov-nav-dyst/> та у системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE) <https://moodle.kpnu.edu.ua/>. За їх допомогою і здійснюється вільне волевиявлення здобувачів вищої освіти щодо вибору навчальних дисциплін. Здобувачі ВО мають можливість завчасно ознайомитись із переліком вибіркових дисциплін, з'ясувати, які науково-педагогічні працівники будуть забезпечувати їх викладання, можуть відвідати заняття цих викладачів тощо.

Положенням передбачено також можливість обирати навчальні дисципліни в іншому закладі вищої освіти під час реалізації права на академічну мобільність.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка сприяє формуванню фахових компетентностей здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» та передбачає дві виробничі педагогічні практики в закладах освіти загальним обсягом 18 кредитів ЄКТС. Виробничі педагогічні практики забезпечують реалізацію ПРН 01-03 та ПРН 07-10 та формування ЗК 03-05, 07-09, СК 01-02, 07-11, спрямовані на практичну реалізацію знань, здобутих у процесі теоретичного навчання, відпрацювання умінь та навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності вчителя біології та основ здоров'я. Зміст видів практик на ОП і послідовність їх проведення визначають наскрізна та робочі програми практик (<https://biolog.kpnu.edu.ua/prohramy-praktyku/>). На першому курсі виробнича педагогічна практика проходить у ЗЗСО м. Кам'янець-Подільського та ін. <https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody/>. На другому курсі здобувачі ВО мають змогу проходити практику у закладах позашкільної, фахової передвищої та вищої освіти. Організація усіх видів практик регламентується Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/oB_EBvdN4dQSlSDVlVo4waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdiirUCow/view?resourcekey=otYSPd5dBX2-ZMCs1ShozJA. З метою врахування думок та пропозицій здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення педагогічної практики, проводиться анкетування «Анкети для студентів, які пройшли практику» <https://nmz.kpnu.edu.ua/pryrodnycho-ekonomichnyj/>.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітні компоненти ОП забезпечують формування у здобувачів ВО таких соціальних навичок (soft skills): комунікативність, креативність, вміння працювати в команді, критичне мислення, вміння пристосовуватись, відповідальність, дисциплінованість та ін. Цьому сприяють зміст, форми й методи навчання окремих ОК. Зокрема, підготовка до практичних занять передбачає опрацювання літературних джерел, розвиток критичного мислення, вміння презентувати результати роботи (ООК 01, ООК 08, ООК 10 та ін). Застосування інтерактивних методів, проектної діяльності, роботи у малих групах, у парах забезпечує формування вміння комунікувати, працювати у команді (ООК 02, ООК 05, ООК 09 та ін.). Активна педагогічна діяльність під час виробничих педагогічних практик розвиває відповідальність, вміння пристосовуватись до нових умов, дисциплінує тощо (ООК 11).

В університеті створені умови для реалізації інтересів та творчих здібностей здобувачів ВО завдяки проведенню наукових гуртків, конференцій і семінарів, виховних заходів, екологічних, орнітологічних акцій, екскурсій, тренінгів тощо (<https://biolog.kpnu.edu.ua/vykh-rob-zi-stud/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/ornitoshkola/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/hurt-ta-pr-hr/>). Студентське самоврядування, волонтерські акції, заходи культурно-естетичного спрямування дозволяють здобувачам ВО вести міжособисте спілкування, вчитися долати або уникати конфліктів. Вдосконалення та завершення формування соціальних навичок відбувається при підготовці кваліфікаційних робіт.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

При розробці ОП враховано вимоги професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Перелік та зміст освітніх компонентів ОП орієнтований на формування ПРН, компетентностей, знань, умінь та навичок, необхідних для успішного виконання професійних обов'язків майбутнього вчителя біології та основ здоров'я. Так, освітні компоненти ОП формують у здобувачів ВО професійні компетентності, що дозволяють виконувати такі трудові функції, як навчання учнів предметів (інтегрованих курсів) (ООК 01, 03, 05-13); партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу (ООК 04, 05); організація безпечного та здорового освітнього середовища (ООК 02, 09); управління освітнім процесом та безперервний професійний розвиток (ООК 01-05, 11-13).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальний обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС, яким відповідає 2700 годин. Із них 2010 год. (74,5% об'єму ОП) – обов'язкові ОК та 690 год. (25,5% об'єму ОП) – вибіркові ОК. Обсяг навчальних аудиторних занять становить 630 год. (400 – обов'язкові освітні компоненти, 230 – вибіркові освітні компоненти). На практичну підготовку відведено 540 год. Значний обсяг становить самостійна робота (2070 год., з яких 1610 год. – з обов'язкових освітніх компонентів і 460 год. – із вибіркових). Самостійна робота і формат її перевірки за окремими освітніми компонентами визначені в робочих програмах/силабусах. Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів ВО в К-ПНУ регламентовано: Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами), Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів ВО в К-ПНУ, Методичними рекомендаціями з розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ВО у К-ПНУ (нова редакція). Зокрема, кількість годин з обов'язкових ОК загальної підготовки для денної форми здобуття ВО складає 1/3 від загальної кількості годин (10 год в 1 кредиті ЄКТС), з обов'язкових ОК професійної підготовки – від 33% до 50% (від 10 до 15 год в 1 кредиті ЄКТС), з вибіркових ОК – 1/3 від загальної кількості годин (10 год в 1 кредиті ЄКТС). Щотижневе аудиторне навантаження здобувачів ВО за цією ОП не перевищує 18 годин.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Порядок організації дуальної форми здобуття вищої освіти визначає Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в К-ПНУ (<https://drive.google.com/file/d/1x9M7RZk7gC1PXcHKwGVVKYXag-9ZqPlM/view?usp=sharing>). Дуальна форма освіти за цією ОП на даний час не реалізувалась. Водночас питання щодо впровадження дуальної форми навчання за цією ОП є актуальним і обговорюється спільно зі стейкхолдерами.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://vstup.kpnu.edu.ua/>, <https://drive.google.com/drive/folders/126Kmslx5gK4pw8Wr7xAt2qpPB5cceab>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників урахують особливості ОП?

Правила прийому до К-ПНУ в 2022 р. розроблено Приймальною комісією університету відповідно до законодавства України, у тому числі Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році зі змінами і доповненнями, затвердженими наказами МОН України. Прийом за освітнім ступенем магістра за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється на конкурсній основі за результатами фахового вступного випробування (тестування) або розгляду мотиваційних листів, подання яких є обов'язковим для всіх категорій вступників. Для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають для здобуття ступеня магістра на місця за кошти фізичних або юридичних осіб використовуються результати розгляду тільки мотиваційних листів. При вступі на місця державного та регіонального замовлення при однакових конкурсних балах для рейтингування вступників враховуються результати розгляду мотиваційних листів. Перелік матеріалів для випробування щорічно готується науково-педагогічними працівниками кафедри, обговорюється, схвалюється на її засіданнях та подається до приймальної комісії університету. Визначені завдання забезпечують сформованість знань та умінь, необхідних для початку навчання на

ОП. Програма фахового вступного випробування оприлюднена на сайті приймальної комісії університету <https://drive.google.com/drive/folders/126Kmslx5gK4pw8Wr7xAt2qpPB5cceaeb>.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються документами: Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNVrDha8KI/view>, Положення про екзамени і заліки та порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view, Положення про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності в К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1xHhdBjdRj2oHJKBOxoeDbzTIV_RSVQF3/view, Порядок визнання в К-ПНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав https://drive.google.com/file/d/1nwsedr5bK6Fx_jgkM52MoPhiRDzH8iiH/view, Порядок визнання в К-ПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти <https://drive.google.com/file/d/1X6BZ9e2yfa8FOjSyRwFIKKeeljPR3yJP/view>, Положення про порядок переведення, відрахування, поновлення осіб, які навчаються в К-ПНУ, та надання їм академічної відпустки https://drive.google.com/file/d/1YPTxnmz4I5U4godFejBLHlG23UPY9_auQ/view. Інформація про визнання академічної різниці при вступі з інших ЗВО є на офіційному вебсайті університету в розділі Організація освітнього процесу в К-ПНУ. Вступника консультують декан, завідувач кафедр.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час реалізації ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти, досі не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в К-ПНУ регламентує Порядок визнання в К-ПНУ результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJpomO9FjUJumB4T/view>. Гарант ОП, завідувач та науково-педагогічні працівники кафедри знайомлять здобувачів вищої освіти із можливостями неформальної освіти, шляхами її реалізації. Окремі елементи неформальної освіти реалізуються шляхом участі здобувачів вищої освіти даної ОП у наукових та науково-методичних семінарах, конференціях, майстер-класах з тематики освітніх компонентів ОП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Здобувачі вищої освіти за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) мають право на визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної/ інформальної освіти. Проте із заявами з проханням про визнання таких результатів навчання не зверталися.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Вибір форм та методів навчання і викладання обумовлений особливостями ОП і регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLrRbcQA86/view>. Форми навчання на ОП (денна, заочна), навчальні (лекційні, практичні, лабораторні) заняття, самостійна, індивідуальна науково-дослідна робота, а також інтерактивні методи навчання, дискусії, проектна діяльність здобувачів ВО сприяють досягненню ПРН ОП. ОП передбачено проведення виробничих педагогічних практик в закладах освіти загальним обсягом 18 кредитів ЄКТС, що забезпечують реалізацію теоретичних знань та відпрацювання практичних умінь, здобутих під час аудиторних занять. Досягненню програмних результатів, активізації та системності роботи здобувачів ВО сприяє система контрольних заходів – це усне опитування, тестування, контрольні роботи, заліки й екзамени. Систематизуючий характер у досягненні ПРН має виконання кваліфікаційної роботи. Інформація щодо форм, методів навчання відображена у методичних матеріалах кожного ОК, у силабусах, розміщена на платформі (MOODLE) та на сайті кафедри <https://biolog.kpnu.edu.ua/navch-dystsyp-magistr/>.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід передбачає формування свідомого, активного здобувача ВО, здатного впливати на освітній процес, на формування компетентій, ПРН. Здобувачі ВО даної ОП мають змогу визначати та реалізувати власні інтереси, освітні потреби завдяки вибору: 1) навчальних дисциплін вибіркової складової ОП <https://biolog.kpnu.edu.ua/vubirkov-nav-dyst/>; 2) напряму й тематики науково-дослідної діяльності (вибір керівника і теми кваліфікаційної роботи <https://biolog.kpnu.edu.ua/atestat/>, теми ІНДЗ з навчальних дисциплін, наукового гуртка <https://biolog.kpnu.edu.ua/hurt-ta-pr-hr/>); 3) бази для проходження виробничої практики <https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody/>.

Реалізації студентоцентрованого підходу сприяє безпосередня взаємодія усіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ВО можуть висловлювати свої пропозиції, оцінки, ідеї щодо методів навчання безпосередньо під час навчальних занять. Спільно зі стейкхолдерами здобувачі ВО беруть участь в обговоренні ОП.

З метою з'ясування рівня задоволеності здобувачів ВО методами навчання проводяться опитування (<https://nmz.kpnu.edu.ua/prugodnycho-ekonomichnyj/>). Результати опитувань свідчать про належний рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання. Вони систематично обговорюються на засіданнях кафедри (протокол засідання кафедри № 18 від 10.11.2021 р.), що дає змогу оперативно реагувати на пропозиції та зауваження здобувачів ВО.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принципи академічної свободи здійснюються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Вони забезпечуються самостійністю і незалежністю учасників освітнього процесу під час провадження освітньої, педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності.

Для здобувачів ВО академічна свобода реалізується шляхом: вільного вибору навчальних дисциплін вибіркової складової ОП; можливістю обирати наукового керівника, тематику науково-дослідної діяльності та кваліфікаційної роботи; вибором бази для проходження практики; можливістю реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу.

Академічна свобода науково-педагогічних працівників реалізується шляхом: вибору змісту, обсягу навчальної та наукової інформації, її інтерпретації, при умові, що вони відповідають змісту ОП, визначеним компетентностям і ПРН та не суперечать досягненням сучасної науки; вибору найефективніших форм, методів, засобів викладання; вибору індивідуальної тематики науково-дослідної роботи та НДР здобувачів ВО, що відповідають особистим інтересам і тематиці діяльності кафедри; плануванням професійного розвитку, місцем і термінами стажування. З метою реалізації принципів академічної свободи впроваджуються активні та інтерактивні методи навчання, що дають змогу ефективніше реагувати на освітні потреби здобувачів ВО.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Гарант ОП та завідувач кафедри проводять зустрічі зі здобувачами ВО у перші дні навчання на ОП. Інформують про особливості ОП, цілі, зміст та очікувані результати навчання. Обов'язково роз'яснюють про вільний вибір навчальних дисциплін та шляхи його реалізації. Спільно із працівниками деканату інформують про форми, терміни семестрового контролю та атестації.

На початку вивчення навчальних дисциплін, практик НПП знайомлять здобувачів ВО з їх специфікою, змістом, порядком та критеріями оцінювання, формами контролю. Для ознайомлення здобувачів ВО з програмою практик перед кожною практикою проводяться настановні конференції. Детальна інформація міститься у силабусах та програмах практик, розміщених на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/navch-dystsyp-magistr/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/prohramy-praktyku/>) та у системі (MOODLE). Під час вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень» здобувачів ВО детально знайомлять з порядком виконання кваліфікаційних робіт, вимогами до їх змісту, структури, критеріями оцінювання. Програма атестації розміщується на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/atestat/>). Із її особливостями знайомить голова екзаменаційної комісії. Організація, оцінювання заліків, екзаменів, атестацій регламентуються відповідними положеннями (https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzOw3_o4y/view).

Здобувачі ОП долучаються до її обговорення, тому можуть вносити пропозиції щодо коригування цілей, змісту, очікуваних результатів навчання тощо.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Під час реалізації ОП навчання органічно поєднується із дослідницькою діяльністю. Науково-дослідна діяльність здобувачів ВО та НПП кафедри проводиться в межах кафедральної наукової теми «Дослідження біорізноманіття Поділля» чи відповідно власним пріоритетам.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Методика наукових досліджень» здобувачі ВО знайомляться із сутністю та особливостями виконання кваліфікаційної роботи, її структурою, формують компетентності щодо організації та проведення наукових досліджень. Під час вивчення інших навчальних дисциплін мають нагоду познайомитись із актуальними науковими проблемами різних галузей біології, методики викладання біології, із напрямками наукової роботи НПП кафедри, освоюють методи наукових досліджень, розвивають навички роботи з обладнанням.

Для проведення науково-дослідної роботи обладнані спеціалізовані лабораторії ботаніки, зоології, анатомії, фізіології та здоров'я людини, загальнобіологічних дисциплін (<https://biolog.kpnu.edu.ua/lab/>). Сприяє проведенню НДР здобувачів ВО науково-дослідна лабораторія анатомії, морфології та фізіології живих організмів

(<https://biolog.kpnu.edu.ua/konf-ta-sem/>). Наявна матеріально-технічна база кафедри дає змогу здобувачам ВО проводити ґрунтовні наукові дослідження. Це забезпечує усвідомлений вибір здобувачами ВО тематики власних наукових досліджень. Обираючи наукового керівника та наукову тему, вони керуються здобутим досвідом та власними науковими вподобаннями. Для виконання кваліфікаційної роботи ОП передбачено 10,5 кредитів ЄКТС. Здобувачі ВО є активними учасниками гуртків та проблемних груп, що функціонують на кафедрі біології та методики її викладання (<https://biolog.kpnu.edu.ua/hurt-ta-pr-hr/>). Як правило, участь здобувачів ВО у гуртковій роботі органічно поєднується із виконанням кваліфікаційної роботи.

Окремі навчальні заняття, позааудиторна робота проводяться у формі екскурсій до ботанічного саду ПДУ, НПП «Подільські Товтри», еколого-натуралістичного відділу К-ППНВО. На їх базі здобувачі ВО можуть проводити свої наукові дослідження.

Дослідницька компонента передбачена і у рамках проведення виробничих практик в закладах освіти. Для їх проведення укладаються угоди про наукову та творчу співпрацю із базами практик (<https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody/>). Серед завдань виробничої практики обов'язковим є виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Результати науково-дослідної роботи презентуються здобувачами вищої освіти на наукових семінарах і конференціях, зокрема щорічних звітних наукових конференціях К-ПНУ, науково-практичній конференції «Молоді дослідники – природі Поділля», орнітологічних студентських конференціях <https://biolog.kpnu.edu.ua/nauk-rob-zi-stud/> Кращі роботи публікуються у збірниках наукових праць (<https://biolog.kpnu.edu.ua/nauk-vyd/>).

Здобувачі ВО долучаються до роботи орнітологічних шкіл-семінів, що проводяться спільно із Західноукраїнським орнітологічним товариством (<https://biolog.kpnu.edu.ua/ornitoshkola/>) та ін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст ОК даної ОП характеризується динамічністю. Щороку відбувається перегляд змісту навчальних дисциплін, практик, тематики кваліфікаційних робіт. Оновлення змісту ОК обумовлюється декількома факторами. У змісті освітніх компонентів науково-педагогічні працівники, які забезпечують їхню реалізацію, відображають актуальні наукові досягнення біології, методики викладання біології та основ здоров'я, вводять нові теми або детальніше розглядають окремі з них. Наприклад, з метою ознайомлення із тенденціями розвитку сучасної системи освіти та змінами, що відбуваються у зв'язку зі становленням НУШ, було введено ОК «Сучасні дидактичні концепції природничої освіти». Зміст ОК «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти» доповнено темами «Особливості викладання предметів природничої освітньої галузі» та «Особливості викладання предметів соціально і здоров'язбережувальної галузі». Інтенсивний розвиток сучасної біологічної науки, медицини обумовлює оновлення ОК «Сучасні проблеми в біології і медицині», введення ОК «Актуальні питання сучасної зоології».

Актуальність проблеми дотримання правил академічної доброчесності обумовила введення відповідної теми під час вивчення ОК «Методика наукових досліджень». Її вивчення базується на нормативних документах університету щодо академічної доброчесності та її дотримання (<https://integrity.kpnu.edu.ua/normativna-baza/>).

Оновлення змісту ОК відбувається і на основі результатів наукових досліджень НПП. Наприклад, в ОК «Сучасні проблеми в біології і медицині» використовуються авторські навчальні й навчально-методичні матеріали, наукові публікації професора кафедри Любінської Л. Г. (Lyubinska L. G., Mudrak O. V., Andrusiak D. V., Mudrak G. V., Dushanova T. V. (2021). The current state of flora in the national nature park «Podilski Tovtry» (Ukraine). *Ukrainian Journal of Ecology*, 11 (1), 218-233 DOI: 10.15421/2021_34 (Web of Science) та ін.). На лекційних і практичних заняттях з ОК «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок» використано напрацювання доцента Плахтія П.Д. (<https://biolog.kpnu.edu.ua/plakhtii-petro-danylovych/>). Оновлення освітніх компонентів, запровадження нових тем, питань завжди базується на можливостях матеріально-технічної бази університету, кафедри біології та методики її викладання та лабораторій кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/lab/>). Оновлення змісту ОК відбувається з використання сучасних практик на основі результатів проходження стажувань НПП. Важливим фактором для оновлення змісту ОК є їх обговорення зі стейкхолдерами та чітка спрямованість на практичні професійні потреби майбутнього вчителя біології та основ здоров'я. Наприклад, у 2022 р. на пропозицію директора Анадольського НВК Ткача О.В. було введено ОК «Актуальні питання сучасної зоології».

Інтенсивний розвиток сучасної біологічної і педагогічної наук, методики викладання біології, наукові напрацювання НПП та активна співпраця зі стейкхолдерами обумовлюють подальше оновлення ОП та її ОК.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Міжнародна співпраця та інтеграція в міжнародний освітній простір ЗВО базується на документах: Стратегія розвитку К-ПНУ на 2020–2030 рр. (<https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjyibwlgd8JDcM2XuTVgPcksKbC4/view>); Стратегія інтернаціоналізації К-ПНУ <https://inter.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/strategiia-internatsionalizatsii.pdf>, Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNVrDha8KI/view>; Порядок визнання в К-ПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти <https://drive.google.com/file/d/1X6BZ9e2yfa8FOjSyRwFIKKeeljPR3yJP/view>.

Питання інтернаціоналізації діяльності на рівні університету координує Відділ міжнародних зв'язків <https://inter.kpnu.edu.ua/uk/>.

Кафедра організовує зустрічі здобувачів ВО з іноземними науковцями, <https://biolog.kpnu.edu.ua/2022/05/18/zustrich-iz-naukovtsem-zi-slovachchyny/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/2022/05/20/5421/>.

НПП кафедри беруть участь у міжнародних стажуваннях та проектах. Л.Любінська та В.Колодій пройшли стажування в Університеті Природничих Наук у Любліні (2020 р.), Н. Рубановська та М. Козак стажувалися в Венеціанському Університеті Ка'Фаскарі (2019 р.). Матвеев М.Д. та здобувачі ВО були учасниками міжнародного

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

В К-ПНУ діє рейтингова система оцінювання успішності навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що здійснюється за 100-бальною, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Для визначення рівня досягнення програмних результатів здобувачами освіти застосовується цілісна система контрольних заходів. Під час навчальних занять науково-педагогічний працівник здійснює поточний контроль шляхом усного опитування, бесід, тестування, письмових самостійних робіт, захисту проєктів тощо, форми, методи, критерії якого визначаються робочими програмами навчальних дисциплін. Практикується проведення модульного контролю. Завершальним етапом перевірки досягнень ПРН здобувачів вищої освіти є семестровий підсумковий контроль у формі заліків і екзаменів. Форми підсумкового контролю з навчальних дисциплін ОП визначаються ОП. Результати досягнення ПРН по практиках оцінюються шляхом проведення захисту практик після їх завершення. Формою контролю виробничих педагогічних практик є диференційований залік.

Кожен освітній компонент оцінюється в цілому за 100-бальною шкалою. Обов'язковою умовою отримання підсумкової оцінки з ОК є виконання здобувачем ВО усіх завдань, передбачених робочою програмою. Це гарантує досягнення усіх визначених ПРН.

Навчання на ОП завершується атестацією у формі захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам ОП. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими. Вони оприлюднюються шляхом відображення відповідної інформації в робочих програмах освітніх компонентів, силабусах <https://biolog.kpnu.edu.ua/navch-dystsyp-magistr/> і середовищі MOODLE.

Додатковим інструментом контролю і оцінювання досягнень програмних результатів здобувачів ВО є ректорський контроль, спрямований на перевірку рівня залишкових знань з освітнього компонента, що регламентується Положенням про ректорський контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1Cvln2sF0zA4FmsfHuL-m9QVIMwiUTDOC/view>.

Контроль і оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти регламентують Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLrRbcQA86/view>, Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (зі змінами та доповненнями) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Роз'яснювальну роботу щодо методів, форм, термінів контрольних заходів і критеріїв оцінювання здійснюють викладачі відповідних навчальних дисциплін, куратори академічних груп, гарант, завідувач кафедри, працівники деканату. Вимоги щодо отримання заліку та складання екзамену оголошують викладачі відповідної навчальної дисципліни на першому навчальному занятті з дисципліни. Особлива увага приділяється інформуванню першокурсників, звертається їхня увага на відповідальність за невиконання академічної програми, неякісне виконання завдань, порушення дисципліни, недотримання академічної доброчесності.

Графік проведення екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті університету та на інформаційному стенді не пізніше ніж за місяць до початку сесії.

Програму атестації, порядок її проведення, критерії оцінювання захисту кваліфікаційних робіт доводять до відома здобувачів вищої освіти шляхом розміщення на сайті кафедри веб-сайту К-ПНУ <https://biolog.kpnu.edu.ua/atestat>.

Для виявлення зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень практикується опитування здобувачів вищої освіти, результати якого дозволяють покращувати освітній процес <https://nmz.kpnu.edu.ua/pryrodneycho-ekonomichnyj/>.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО викладені у робочих програмах і силабусах, оприлюднені на сайті кафедри <https://biolog.kpnu.edu.ua/navch-dystsyp-magistr/>, у системі MOODLE і регламентуються низкою положень К-ПНУ: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLrRbcQA86/view>, https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_04y/view, https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnaIL_zz/view.

Особливості оцінювання з кожної навчальної дисципліни повідомляє НПП на першому занятті. Рейтингова оцінка з ОК, що передбачає залік, – це сума балів за усі контрольні заходи, визначені робочою програмою, яка виставляється після завершення навчальних занять з дисципліни та виконання здобувачами ВО усіх завдань. Оцінка з дисципліни, що завершується екзаменом, передбачає сумування балів, отриманих за поточний контроль та екзамен. Виставляється після його завершення.

Форми контролю та критерії оцінювання практик згідно з програмами практик оголошуються здобувачам ВО на настановних конференціях, які проводяться перед кожною практикою.

Семестрові екзамени проводяться у терміни, визначені навчальним, робочим навчальним планом, графіком освітнього процесу. Працівники деканату не пізніше як за місяць до початку екзаменаційної сесії інформують здобувачів ВО про терміни її проведення шляхом розміщення інформації на стенді деканату та на вебсайті

університету, факультету у рубриці «Навчальна робота».

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній. Форми, терміни і тривалість проведення атестації випускників визначається ОПП, навчальним планом, графіком освітнього процесу, регулюється нормативно-правовими документами університету: Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/14M3ig6J7N4vRf9Gf5P95Ja3tifoazL/view>, Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1-2YKbVhA9kOPuK5oskjgwxBD1BazHmna/view>. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і передбачає оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених ОПП. Для проведення атестації формуються екзаменаційні комісії. Усі кваліфікаційні роботи здобувачів ВО обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти К-ПНУ (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/oB_EBvdN4dQSlMUozdmc2TioxY3MzM51hbJLXLVVQSDZmNjU4/view і Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів ВО К-ПНУ на академічний плагіат https://drive.google.com/file/d/1_p3INg-Z-j8R5IoetL3nglqy3G7RmVoX/view.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру проведення контрольних заходів регулюють документи, які є у вільному доступі на вебсайті університету у розділі Організація освітнього процесу в К-ПНУ <https://kpnpu.edu.ua/publicna-informatsiia/>: Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами), Положення про ректорський контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (зі змінами), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (нова редакція), Положення про екзамени і заліки та порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до К-ПНУ, Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (зі змінами та доповненнями), Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів К-ПНУ. Роз'яснення щодо змісту зазначених документів здобувачі освіти можуть отримати у куратора, в деканаті. У робочих програмах і силабусах дисциплін зазначено процедури проведення контрольних заходів, зокрема, шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, критерії, залікові та екзаменаційні вимоги тощо. Результати рейтингу здобувачів вищої освіти оприлюднено на сайті університету <https://monitoring.kpnpu.edu.ua/reitynh-stud/>.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів ВО, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням термінів проведення контрольних заходів, можливістю оскарження результатів контрольних заходів і атестації, єдиними правилами прездачі контрольних заходів, процедурою проведення письмових екзаменів, їх вибірковою перевіркою іншим екзаменатором. Забезпечення об'єктивності екзаменаторів і процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положеннями Університету <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLiRbcQA86/view>, https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view, https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view, <https://drive.google.com/file/d/14M3ig6J7N4vRf9Gf5P95Ja3tifoazL/view>, Кодексом академічної доброчесності К-ПНУ (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view. У разі виникнення конфліктної ситуації за вмотивованою заявою здобувача ВО чи екзаменатора, декан за поданням завідувача кафедри може створювати комісію для проведення семестрового екзамену (заліку), до складу якої входять викладач, що проводив навчальні заняття, завідувач кафедри, викладачі кафедри відповідного циклу, представники деканату та студентського самоврядування. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачами ВО за ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», а також конфлікту інтересів зафіксовано не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Урегулювання повторного проходження контрольних заходів здійснюється відповідно до Положень К-ПНУ: https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view, <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>. Здобувачам ВО, які в день, визначений за розкладом для складання контрольного заходу у формі екзамену, отримали незадовільну оцінку або позначку «не з'явилися», надається право на перескладання екзамену згідно з графіком ліквідації академічних заборгованостей. Перескладання екзаменів допускається один раз викладачеві під час ліквідації заборгованості, другий – комісії у складі трьох викладачів кафедри, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Процедура повторного проходження практики регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів ВО К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/oB_EBvdN4dQSlSDVIVo4waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdiirUCow/view?resourcekey=0-tYSPd5dBX2-ZMCs1ShozJA.

Здобувач ВО, який отримав оцінку «незадовільно» під час захисту кваліфікаційної роботи, відраховується з університету, як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації. При цьому йому видається академічна довідка. Здобувач вищої освіти, який не пройшов атестацію, має право на повторну атестацію (з наступного навчального року) упродовж трьох років після відрахування з університету.

Випадків повторного проходження атестації здобувачами магістерського рівня вищої освіти за ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та розгляду апеляції щодо результатів проведених контрольних заходів визначено у Положеннях Університету <https://drive.google.com/file/d/14M3ig6J7N4vRf9Gf5P95Ja3tifitoazL/view>, https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view.

У разі незгоди щодо результатів контрольних заходів здобувач ВО може звернутися до декана, який за поданням завідувача кафедри може створювати комісію для проведення контрольного заходу, до складу якої входять викладач, що проводив навчальні заняття, завідувач і викладачі кафедри, представники деканату та студентського самоврядування.

Здобувач вищої освіти має право у випадку незгоди з оцінкою на захисті кваліфікаційної роботи подати апеляцію на ім'я ректора в день атестації, з обов'язковим повідомленням про це декана факультету. У разі надходження апеляції розпорядженням ректора створюється комісія для її розгляду, до складу якої входять перший проректор, декан факультету або його заступник. Апеляцію розглядають протягом трьох календарних днів. У разі встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, апеляційна комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення екзаменаційної комісії і провести її повторне засідання у присутності представників комісії з розгляду апеляції. На ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» магістерського рівня оскаржень процедури та результатів контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

В К-ПНУ визначені політика, стандарти і процедури реалізації академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу. В університеті популяризується академічна доброчесність (<https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjiybwlgd8JDcM2XuTVgPcksKbC4/view>) через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості освітньо-наукової діяльності, використовуються відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності закріплені у Положенні про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>, Методичних рекомендаціях з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ на академічний плагіат <https://drive.google.com/file/d/1CzspF1EhtqpdsvQwi1o7RXXi9emXqDv/view> і Кодексі академічної доброчесності К-ПНУ (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Перевірка курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ на академічний плагіат здійснюється за допомогою програмно-технічного засобу на базі онлайн-сервісу «Unichek» відповідно до укладеного договору. Інформаційно-технічне супроводження процедури перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат здійснює відповідальна особа з числа висококваліфікованих НПП кафедр, яку призначає завідувач кафедри. Репозитарій кваліфікаційних робіт здобувачів ВО формується в електронному архіві університету (роботи розміщуються у фондах «Кваліфікаційні роботи студентів»).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Реалізація академічної доброчесності в К-ПНУ здійснюється через: діяльність Комісії з питань академічної доброчесності К-ПНУ; функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату; інформування на веб-сайті К-ПНУ та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення принципів академічної доброчесності та боротьби з корупцією; проведення лекцій, семінарів, тренінгів з метою імплементації принципів академічної доброчесності на рівні К-ПНУ; протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди. У К-ПНУ проводиться консультування щодо вимог до проведення контрольних заходів, написання кваліфікаційних робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та недопущення плагіату, а також порушення правил опису джерел та оформлення цитувань. Ознайомлення з принципами академічної доброчесності є обов'язковою складовою дисципліни «Методика наукових досліджень». Щорічно двічі на рік (на 1 та 2 семестри навчального року) Комісія з питань академічної доброчесності затверджує та оприлюднює на сторінці з АД сайту університету <https://integrity.kpnu.edu.ua/> плани заходів із популяризації АД, до яких вносяться пропозиції від кожного факультету та/або структурного підрозділу.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Кодексом академічної доброчесності К-ПНУ, Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) передбачена відповідальність за порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; відмова у присудженні або позбавлення присудженого освітньо-наукового ступеня; відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного вченого звання. Інші види реагування ЗВО на порушення академічної доброчесності деталізовані і регламентуються діяльністю Комісії з питань академічної доброчесності, Кодексом академічної доброчесності К-ПНУ

(https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view).

Згідно з Методичними рекомендаціями з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ на академічний плагиат <https://drive.google.com/file/d/1CzspFI1EhtqpdsvQwi107RXKigemXqDv/view>, у випадках, коли перша перевірка кваліфікаційної роботи показує відсоток унікальності менший ніж 60%, здобувач вищої освіти може доопрацювати роботу, усуває прояви запозичень та повторно подає роботу на перевірку відповідальній особі, яка формує звіт і подає його на засідання кафедри.

На ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) порушень принципів академічної доброчесності не встановлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно до Закону України Про вищу освіту та Порядку проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у К-ПНУ (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1xrxjCBOCE-r1KMBoyZgq17DpF8ykv_Mk/view). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад розміщується на офіційному вебсайті університету.

Конкурсною комісією університету проводиться добір викладачів з відповідною базовою ВО, науковим ступенем, вченим званням, наявністю досвіду професійної діяльності за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією). Претендент на посаду має відповідати вимогам Професійного стандарту на групу «Викладачі закладів вищої освіти» та критеріям пп. 37 та 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. До уваги береться рейтинг викладача, курси підвищення кваліфікації, стажування.

В рамках освітньої програми працює 7 викладачів, які читають лекції, з них два доктори наук, п'ять – кандидати наук, два – професори, п'ять – доценти. Всі викладачі є висококваліфікованими фахівцями зі значним досвідом педагогічної діяльності. За віковим складом 2 викладачі – 43-44 роки, 3 викладачі – 55-60 років, 2 – 62-72 роки. У колективі 57,1 % – жінки. Плинність кадрів мінімальна.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Співпраця К-ПНУ із роботодавцями регламентується Положенням про зв'язки з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1lxTjdH69JoF3hYsnLmKlO9zn7UonB-6S/view> та Положенням про Раду роботодавців у К-ПНУ

<https://drive.google.com/file/d/187Tnoaqk3U9jxFhgrtGpJmzklKPP4YCR/view>.

Роботодавці долучаються до обговорення ОП <https://proforient.kpnu.edu.ua/zasidannia-rady-robotodavtsiv/>,

<https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/04/obhovorennia-opp-zi-steikkholderamy/>. Їхні пропозиції враховуються при модернізації та оновленні ОП.

Кафедра залучає роботодавців до освітньої та наукової діяльності, до роботи у складі екзаменаційних комісій на публічному захисті кваліфікаційних робіт (д.б.н., професор Т. Супрович), до спільного проведення наукових конференцій, науково-методичних семінарів <https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/11/naukovo-metodychniy-vebinar-dlia-vchyteliv-biologii/>, курсів.

Здобувачі вищої освіти виконують кваліфікаційні роботи на замовлення ЗЗСО.

Роботодавці співпрацюють зі здобувачами ВО під час виробничої педагогічної практики в закладах освіти.

Важливим аспектом є участь НПП у спільній з роботодавцями підготовці учнів до олімпіад з біології, біологічних турнірів <https://biolog.kpnu.edu.ua/2019/09/30/pidhotovka-uchniv-do-olimpiady/>, до виконання учнівських науково-дослідних робіт МАН.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Залучення професіоналів-практиків, роботодавців до освітнього процесу відбувається шляхом проведення семінарів, екскурсій, практик. Так, окремі заняття із Прикладної ботаніки та Дендрології (вибірковий ОК) проводяться на базі ботанічного саду ПДУ, НПП «Подільські Товтри» із залученням їх працівників (Л. Горбняк-Юліна (к.б.н., ст.н.сп.), І. Одукалець (ст.н.сп.), А. Григорчук (ст.н.сп.), М. Дребет (зав. наук.-дослідн. від.)). Окремі заняття із Методики навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти проводяться на базі Кам'янець-Подільського Центру дитячої та

юнацької творчості.

Професіонали-практики керують виробничою педагогічною практикою у закладах освіти (<https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody-pro-spirvpratsiu/>). На засадах внутрішнього сумісництва до освітнього процесу залучені доктор педагогічних наук, професор В. Мендерецький (ОК Сучасні дидактичні концепції природничої освіти), кандидат педагогічних наук, професор Т. Дуткевич (ОК Психологія освіти).

Кафедрою біології та методики її викладання практикується проведення науково-методичних семінарів з учителями із залученням здобувачів ВО <https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/05/08/naukovo-metodychnyi-seminar-shliakhamy-ptakhiv/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/11/naukovo-metodychnyi-vebinar-dlia-vchyteliv-biolohii/>.

У перспективі планується активніше проведення майстер-класів учителями біології для здобувачів ВО.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійний розвиток науково-педагогічних працівників регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у К-ПНУ (нова редакція) (https://drive.google.com/open?id=1IZ4KE8w86bpEofoMrrdxohPLFrFL_G8H). НПП підвищують професійний викладацький рівень та удосконалюють практичну підготовку (не рідше 1 разу в 5 років) шляхом проходження стажувань, курсів підвищення кваліфікації, які організуються К-ПНУ та іншими національними та закордонними установами. Викладачі ОП пройшли підвищення кваліфікації в ЗВО України (у Хмельницькому національному університеті, Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича, Тернопільському національному педагогічному університеті імені В.Гнатюка), у Центрі українсько-європейського наукового співробітництва та за кордоном (Університет природничих наук у Любліні, Республіка Польща) тощо <https://biolog.kpnu.edu.ua/sertyfikaty-ta-dovidky-pro-stazhuvannia>

У ЗВО реалізується Проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» як елемент системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) <https://nmz.kpnu.edu.ua/proiekt-shkola-profesijnoho-rozvytku-vykladachiv-k-pnu/>.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Викладацька майстерність викладачів стимулюється через моральні та матеріальні заохочення (Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 рр.» <https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/kolektyvnyi-dohovir-2021-2023-lyst.pdf>, Положення про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників К-ПНУ за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі <https://drive.google.com/file/d/1kaS2Y1cN8U2LGdldvRSUfMf8aOxO8Gr/view>, Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1sstOuJNnkсHJC1_30mgL7MipKoSLiDiO/view, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>). Рейтинги науково-педагогічних працівників університету (https://drive.google.com/file/d/1WMvooQ9Qoi2_vPtO3zkrPOk-WRMu-gTz/view) сприяють підвищенню показників методичної, наукової, організаційної та виховної роботи. Л.Любінська, Т.Дуткевич, М.Матвеєв, І.Григорчук, Н.Казанішена відзначаються високими рейтинговими показниками. У 2018 р. у зв'язку зі 100-річчям університету усі НПП отримали грошові премії, а в 2019 р. за успіхи в освітній та науковій діяльності – Л.Любінська.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Зокрема, фінансування здійснюється за рахунок надходження коштів з державного бюджету та спеціального фонду, що є достатнім для забезпечення реалізації ОП. Наявні необхідні матеріально-технічні ресурси, а саме: навчальні аудиторії, лабораторії (ботаніки, зоології, загальнобіологічних дисциплін, анатомії, фізіології та здоров'я людини <https://biolog.kpnu.edu.ua/lab/>), комп'ютерні класи, які відповідають санітарно-технічним нормам для їх експлуатації, спортзали, стадіон, бібліотека тощо. Розпочато формування кабінету методики навчання біології.

Бібліотека К-ПНУ забезпечує безоплатний доступ до своїх ресурсів і містить 2 абонементи та 9 читальних залів, загальний фонд 1031156 прим. Електронні ресурси бібліотеки: <http://library.kpnu.edu.ua/>, <http://library.kpnu.edu.ua/ufd/>, <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/>, <https://library.kpnu.edu.ua/2016/02/19/virtualna-dovidka/>. Фонд бібліотеки природничо-економічного факультету – 22 тис. примірників (https://library.kpnu.edu.ua/?page_id=210).

К-ПНУ має доступ до наукометричних баз даних: Scopus; Web of Science; електронних ресурсів Bentham Science. На вебсайті кафедри та у середовищі MOODLE розміщені силабуси навчальних дисциплін <https://biolog.kpnu.edu.ua/navch-dystyp-magistr/>, програми практик <https://biolog.kpnu.edu.ua/prohramy-praktyky/>, матеріали атестації <https://biolog.kpnu.edu.ua/atestat/>.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Серед здобувачів даної ОП осіб з особливими освітніми потребами на даний час немає. Проте, у К-ПНУ створено усі умови для організації навчання осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, для осіб з порушенням рухового апарату у навчальних корпусах та гуртожитках створено пандуси, широкі проходи, безпорогові дверні блоки. Умови перебування осіб з особливими освітніми потребами регулюють низка документів. Зокрема Правила прийому до К-ПНУ (<https://vstup.kpnu.edu.ua/pravyly-pryjomu/>), Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTcaLrBcQA86/view>), Положення про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ (<https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-inkliuzyvnoho-navchannia-v-kamianets-podilskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-ivana-ohienka.pdf>), Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа мало мобільних груп населення в К-ПНУ (<https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/poriadok-suprovodu-nadannia-dopomohy-osib-z-invalidnistiu.pdf>), Стратегія розвитку К-ПНУ на 2020-2030 роки (<https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjiybwlgd8JDcM2XuTVgPcksKbC4/view>). Особи з особливими освітніми потребами можуть здобувати освіту за індивідуальним графіком навчання (https://drive.google.com/file/d/13pQ_ysjppBqfVcw4nptghvvo8ITYR2bo/view).

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Під час реалізації даної ОП не виникало конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією).

В К-ПНУ політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентують Статут К-ПНУ (нова редакція) (https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/statut-_10_06_2019.pdf), низка документів, що стосуються академічної доброчесності (<https://integrity.kpnu.edu.ua/normatyvna-baza/>). В К-ПНУ активно працює комісія з питань академічної доброчесності (<https://integrity.kpnu.edu.ua/normatyvna-baza/komakadem/>), систематично проводяться опитування щодо академічної доброчесності (<https://integrity.kpnu.edu.ua/opytuvannia/>). На сайті університету розміщена контактна інформація представників Комісії з питань академічної доброчесності (<https://integrity.kpnu.edu.ua/kontaktna-informatsiia/>), інформаційні (<https://integrity.kpnu.edu.ua/buklet-z-akademichnoi-dobrochesnosti/>) та корисні (<https://integrity.kpnu.edu.ua/korysni-materialy/>) матеріали.

Здобувачів ВО знайомлять із процедурою повідомлення про факти дискримінації, утисків, булінгу, сексуальних домагань та інші прояви неетичної поведінки (<https://integrity.kpnu.edu.ua/korysni-poklykannia/>).

В К-ПНУ затверджено Антикорупційну програму на 2021-2023 роки

(https://drive.google.com/file/d/1w2KzW6tUHDT7HezvifmUzEW9F6_VnGG/view) та розроблено План заходів К-ПНУ із запобігання й протидії корупції та отримання неправомірної вигоди в 2022 році

(https://drive.google.com/file/d/13E_fnGtTjs2mO3WZjn5ZJaImwWZ37DXp/view), що сприяють запобіганню корупції, у тому числі для виявлення та усунення причин корупції (профілактики корупції), мінімізації й усунення наслідків корупційних правопорушень.

Органи студентського самоврядування, профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів К-ПНУ забезпечують врегулювання конфліктних ситуацій та відстоювання прав студентів. Ці органи співпрацюють з юридичним відділом університету для надання здобувачам освіти консультативно-правової допомоги.

Для здобувачів ВО працює телефон довіри, скринька довіри

(<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeXfo4UGxyuqtFvUHoINr-WdVPaqoQQZicDI6-MaXjfwjxpFA/viewform>).

Щомісячно проводяться неформальні зустрічі «Кава з ректором» <https://meridian.kpnu.edu.ua/2022/09/08/kava-z-rektorom-top-rytan-iaki-tsikavliat-studentiv-k-pnu/>. Питання можна задавати безпосередньо під час зустрічі або, заповнивши анонімну Google форму (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdTIIsKystkknT63zdL89WfuLzSn7rkreZ5hUjno-yxIOB-Cw/viewform>)

[fbclid=1wAR1TKGkxHUXj1Al5Dcuo915RpVAnhq2YWBfM4DEmIjKpnhobxm2GpIM5nQ4&gxids=7628](https://drive.google.com/file/d/1wAR1TKGkxHUXj1Al5Dcuo915RpVAnhq2YWBfM4DEmIjKpnhobxm2GpIM5nQ4&gxids=7628)).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в К-ПНУ регулюються

Положенням про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція)

<https://drive.google.com/file/d/1CHz8I98nxHC4Jj7foANTazhXpzDcXv9j/view>; Положенням про систему внутрішнього

забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція)

<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6Mika4o/view>.

Положення розміщені на офіційному вебсайті університету у рубриці Публічна інформація: Організація освітнього процесу в К-ПНУ <https://kpnu.edu.ua/publicna-informatsiia/>.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обгрунтовані?

Згідно з Положенням про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExigGLi6d/view> перегляд ОП проводиться щорічно (або два рази на рік за потреби). Питання щодо необхідності перегляду ОП розглядаються на засіданні проєктної групи. Підставами для перегляду ОП є: пропозиції роботодавців та інших стейкхолдерів; результати моніторингу відповідності вимогам ринку праці, нові тенденції розвитку спеціальності; пропозиції гаранта ОП, вченої ради факультету, кафедр, які забезпечують реалізацію освітнього процесу на ОП; пропозиції здобувачів ВО (зокрема представників студентського самоврядування).

Перегляд та оновлення ОП проводився проєктною групою з урахуванням пропозицій усіх учасників освітнього процесу, рівнів Національної рамки кваліфікацій, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема зауважень та пропозицій висловлених під час попередніх акредитацій інших ОП тощо.

Останній перегляд ОПП проведено у 2021-2022 н.р. У жовтні-листопаді було проведено моніторинг ОП (<https://biolog.kpnu.edu.ua/2021/11/04/obhovorennia-opp-zi-steikkholderamy/>, <https://drive.google.com/file/d/19hZovQZVlxGKpZhmVgHtTmxJm2PzYg8/view>) із залученням НПП, здобувачів ВО, випускників, роботодавців, на основі чого робоча група розробила проєкт ОПП редакції 2022 р. Після оприлюднення модернізованого ОПП, його громадського обговорення, аналізу пропозицій стейкхолдерів, обговорення на засіданні кафедри біології та методики її викладання внесено зміни до ОП (протокол засідання кафедри № 2 від 19.01.2022 р.). Зокрема, було запропоновано вилучити навчальну дисципліну «Стратегія сталого розвитку», натомість ввести дисципліну «Екологічна освіта і виховання» (оскільки в ОП Середня освіта (Біологія) 2018 р., бакалаврського рівня, що є базою для підготовки магістрів даної ОПП, містився ОК «Охорона природи і сталий розвиток»). Також було запропоновано вилучити навчальну дисципліну «Методика навчання біології в закладах освіти», натомість ввести дисципліну «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти». Запропоновано змінити назву ООК 09 «Здоров'язбереігаючі технології та профілактика шкідливих звичок» на «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок» (врахування зауважень під час акредитації ОП «Середня освіта (Біологія)» бакалаврського рівня). Запропоновано також вилучити навчальну дисципліну «Біотехнологія з основами нанотехнології», натомість ввести «Актуальні питання сучасної зоології» (оскільки в ОПП Середня освіта (Біологія) 2018 р., що є базою для підготовки магістрів даної ОПП, у вибірковій частині містився ОК «Біотехнологія з основами нанотехнології»). Зауважимо, що пропозиції оновлення, введення навчальних дисциплін надходили від стейкхолдерів.

Оновлення ОП відображається в переліку освітніх компонентів, структурно-логічній схемі, матрицях відповідності, робочому навчальному плані, робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі ВО залучаються до процесу періодичного перегляду ОП через опитування, анкетування, участь у спільних засіданнях кафедри з органами студентського самоврядування тощо. Вони висловлюють свої пропозиції та оцінки під час анкетування (анкети розміщені на вебсайті університету на сторінці навчально-методичного центру забезпечення якості освіти К-ПНУ в розділі «Анкетування» <https://nmz.kpnu.edu.ua/sys-vn-zab-yak/anketuvannia/ankety/>). Організація та проведення опитувань через анкети регламентує Положення про організацію опитування здобувачів ВО щодо якості освітньої діяльності та якості ВО в К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1pXcw9uHlyFTw2PCkiEfSlWMrwoYJ7hc/view> та здійснюється навчально-методичним центром забезпечення якості освіти.

Результати опитування показують, що здобувачі ВО в цілому задоволені структурою і змістом ОП <https://nmz.kpnu.edu.ua/prygodnycho-ekonomichnyj/>. Також безпосередньо до процесу обговорення проєкту даної ОПП було залучено здобувачів ВО за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) В.Худик та У.Лісова. Зокрема, У.Лісова стала членом проєктної групи редакції 2022 р. і запропонувала змінити ОК «Методика навчання біології в закладах освіти» на «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», що і було враховано. В.Худик запропонувала приділяти більше увагу підготовці студентів до природоохоронної та еколого-виховної роботи у закладі освіти, у зв'язку з чим було введено ОК «Екологічна освіта і виховання».

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентське самоврядування залучається до обговорення проєкту освітньої програми на засіданнях органів студентського самоврядування, кафедри, ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти, вченої ради факультету, оскільки представники органів студентського самоврядування входять до складу ради науково-методичної роботи і забезпечення якості ВО факультету та вченої ради факультету https://drive.google.com/file/d/14x93q24Ox6XNYolc1eClayMga_alZFKN/view. Органи студентського самоврядування можуть ініціювати пропозиції щодо внесення змін до затверджених освітніх програм або їх удосконалення. Це зазначено у Положенні про освітні програми у К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExigGLi6d/view> Здобувачі вищої освіти входять до складу делегатів конференції трудового колективу університету (<https://kpnu.edu.ua/upravlinnia/konferentsiia-trudovoho-kolektyvu/>) та вченої ради університету, її постійних комісій (<https://kpnu.edu.ua/upravlinnia/vchena-rada/>) тощо.

Окрім того, представники студентського самоврядування проходять опитування через анкети «Освітня програма спеціальності очима здобувача» <https://nmz.kpnu.edu.ua/prygodnycho-ekonomichnyj/> та «Викладач очима студентів», результати яких враховуються при перегляді ОП та під час визначення кількості балів НПП за навчальну роботу у ході щорічного рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості регулює Положення про Раду роботодавців у К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/187Tnoaqk3U9jxFhgrtGpJmzklKPP4YCR/view>, Положення про зв'язки з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1lxTjdH69JoF3hYsnLmKlo9zn7UonB-6S/view> та Положення про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція), <https://drive.google.com/file/d/1SrRVLFEEcNNIhsAZIKk1hpzsv6LmvLvX/view>. Кафедра співпрацює з роботодавцями з метою залучення їх до процедури перегляду ОП (<https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/22-steikkhol.-ser.osv.bioloiiia-mahistry.pdf>), забезпечення якості освітньої діяльності, підвищення кваліфікації НПП, удосконалення практичної підготовки здобувачів ВО <https://biolog.kpnu.edu.ua/robota-zi-steikkholderamy/>. Підписано договори про співпрацю з низкою установ і організацій <https://biolog.kpnu.edu.ua/uhody-pro-spivpratsiu/>, що дозволяє дотримуватися відповідності між підготовкою здобувачів ВО та вимогами потенційних роботодавців. Ефективною формою урахування інтересів роботодавців є щорічне проведення науково-практичних конференцій, семінарів та інших заходів, на яких обговорюються нові тенденції розвитку галузі професійної діяльності випускників ОП. Члени проєктної групи і гарант ОП безпосередньо є членами фахових товариств, результати роботи яких враховуються при розробці та плановому перегляді ОП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

У К-ПНУ інформацію щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників Університету аналізує відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників (<http://proforient.kpnu.edu.ua>). На вебсайті відділу функціонує електронна інформаційна база про студентів випускних курсів освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр». Також представлена рубрика «Видатні випускники». Відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету проводить моніторинг траєкторії працевлаштування, підведення підсумків, аналіз роботи з питань сприяння працевлаштуванню студентів по закінченню навчання, інформування про вакантні місця на підприємствах, в установах та організаціях, співпрацює з потенційними роботодавцями і забезпечує оперативне заповнення вакансій, налагодження ділових відносин ЗВО зі службами зайнятості населення, підприємствами, установами та організаціями (роботодавцями) з питань працевлаштування випускників, проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів вищої освіти і випускників щодо нормативно-правових актів з питань державного регулювання зайнятості та трудових відносин. Кафедра запрошує випускників спеціальності на зустрічі із здобувачами ВО. Співпрацюємо із випускниками під час виробничих педагогічних практик. Інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП зазначено на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/nashi-vypuskyky/>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Реалізація змісту Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/open?id=1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o> відбувається шляхом: здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП, щорічного рейтингового оцінювання НПП університету, кафедр і факультетів університету з оприлюдненням його результатів, дотримання академічної доброчесності здобувачами ВО та НПП, використання інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом, проведення щосеместрового ректорського контролю, моніторингу думки здобувачів ВО з питань якості організації освітнього процесу, змісту освітніх програм за допомогою анкетування, розгляд питань результатів сесій на засіданнях вченої ради, погодження з органами самоврядування здобувачів ВО різних питань організації освітнього процесу та управління факультетом й університетом тощо.

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ВО в К-ПНУ, що є функціями навчально-методичного центру забезпечення якості освіти (<https://nmz.kpnu.edu.ua/>), під час реалізації ОП було виявлено такі проблемні аспекти:

- недостатнє наповнення навчально-методичними матеріалами змісту окремих дисциплін у системі MOODLE, що усувалось науково-педагогічними працівниками після проведеного моніторингу та зауважень;

- необхідність підготовки наукових та навчально-методичних праць НПП кафедри для даної ОП та поповнення ними бібліотечного фонду університету.

На засіданнях кафедри біології та методики її викладання систематично розглядаються означені зауваження та ведеться робота з їх усунення.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

ОП проходить акредитацію вперше. Скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за ОП не було. Під час удосконалення ОП враховувалися зауваження та пропозиції до інших ОП К-ПНУ, що проходили акредитацію.

Аналіз цих рекомендацій демонструє їх реалізацію чи активну роботу з їх вирішення. Зокрема: на платформі MOODLE розміщено каталог навчальних дисциплін вільного вибору студентів; утворено дорадчі органи університету: Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти університету (<https://kpnpu.edu.ua/rada-z-naukovo-metodychnoi-roboty-i-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/>), Наукова рада університету (<https://kpnpu.edu.ua/upravlinnia/naukova-rada/>), Рада роботодавців університету (<https://kpnpu.edu.ua/upravlinnia/rada-robotodavtsiv/>); для професійного розвитку НПП утворено та два роки поспіль реалізується проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ (нова редакція)» (https://drive.google.com/file/d/1DxiH7G7DoumLUewXsWcfZt1L_giHeBDy/view), удосконалено процедури щодо академічної доброчесності (<https://integrity.kpnpu.edu.ua/normatyvna-baza/>); розпочато облаштування кабінету методики навчання біології.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП здійснюється шляхом обговорення ОП на засіданнях кафедри (протокол засідання кафедри № 17 від 04.11.2021 р.) щодо її відповідності вимогам ринку праці, освітнім потребам та інтересам здобувачів ВО; здійсненням моніторингу результатів навчання здобувачів ВО, якості навчально-методичного, інформаційного і матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; плануванням заходів для покращення підготовки здобувачів ВО. Зауваження і пропозиції академічної спільноти обговорюються на засіданнях кафедри і вченої ради факультету. Результатом таких обговорень є щорічне коригування робочих програм освітніх компонентів, яке здійснюється відповідно до Положення про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1arpkc4bdu4wTDTUftQAsNdFAExigGLi6d/view> і Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>. Систематичний контроль якості ОП здійснюють деканат факультету, навчально-методичний центр забезпечення якості освіти, представники студентського самоврядування. Результати моніторингу обговорюють на засіданнях кафедри, вчених радах факультету та університету.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відображено в Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості ВО в К-ПНУ (нова редакція) (<https://drive.google.com/open?id=1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o>). Координацію і контроль за організацією освітнього процесу, його відповідністю стандартам ВО та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності здійснює Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти <http://nmz.kpnpu.edu.ua/> через планування роботи щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО, розробку пропозицій щодо проведення моніторингу з удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості ВО, координацію разом із загальноуніверситетськими структурними підрозділами та дорадчими органами, що залучені до її реалізації та ін. на п'яти організаційних рівнях: навчальний; навчально-методичний; моніторингу якості підготовки фахівців та підвищення їх кваліфікації; заочний відділ; профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету. Скоординована робота усіх зазначених структур Навчально-методичного центру забезпечення якості освіти гарантує цілісність процесу внутрішнього забезпечення якості освіти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

У К-ПНУ права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами: Статут Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://kpnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/statut-_10_06_2019.pdf; Правила внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка <https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcGoCmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>; Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLrRbcQA86/view>; Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 рр. <https://kpnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/kolektyvnyi-dohovir-2021-2023-lyst.pdf> та ін. У цих нормативних документах викладені основні аспекти організації освітнього процесу, дано чітке і зрозуміле роз'яснення щодо правил та обов'язків усіх учасників освітнього процесу в університеті. Вся інформація щодо організації освітнього процесу знаходиться у вільному доступі та розміщена на сайті університету в розділі «Публічна інформація» <https://kpnpu.edu.ua/publicna-informatsiia/>.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проєкту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблялася й удосконалювалася в тісній співпраці зі стейкхолдерами. ОП щороку проходить процедуру моніторингу і перегляду для її удосконалення. Проєкт ОП оприлюднено на офіційному вебсайті кафедри біології та методики її викладання <https://biolog.kpnu.edu.ua/obhovorennia-op/> для громадського обговорення з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Режим доступу до освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини): https://drive.google.com/file/d/1AQjcTh8_Rhno4Aeyan3qwI53wCdid65S/view https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/op_22_serednia-osvita-mah-22-bioloiiia-ta-zdorovia-liudyny-mahistr.pdf

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» належать:

1. К-ПНУ веде багаторічну цілеспрямовану підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), які здатні ефективно працювати в конкурентних ринкових умовах.
2. Підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно вимог ОП і основних положень місії та стратегії К-ПНУ, Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами), інших внутрішніх документів К-ПНУ та нормативних документів в галузі освіти, за затвердженням графіком освітнього процесу, робочими навчальними планами, силабусами, робочими програмами навчальних дисциплін, необхідним методичним забезпеченням і розкладом занять.
3. Зміст освітньої програми та її освітніх компонентів зорієнтований на зміст, методичні та практичні особливості освітнього процесу з біології та здоров'я людини, реалізацію його у закладах освіти шляхом ґрунтовної теоретичної та практичної підготовки із засвоєнням новітніх методів навчання. Обґрунтований підбір навчальних дисциплін природничого, психолого-педагогічного циклу, їх змістовне навантаження, логічна послідовність та взаємопов'язаність забезпечує отримання здобувачами компетентностей та соціальних навичок, необхідних для професійної діяльності.
4. Кадровий потенціал випускової кафедри, групи забезпечення ОП, який включає викладачів різних спеціальностей з науковим, освітнім і практичним досвідом є достатнім для забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти.
5. Широкі можливості для побудови індивідуальної освітньої траєкторії, реалізації студентоцентрованого навчання, орієнтованого на підготовку кваліфікованих фахівців, конкурентноспроможних на ринку праці та здатних впроваджувати інновації в освітній процес.
6. ОП враховує поступове реформування освітньої галузі в світлі Концепції Нової української школи, що відображається у динамічності змісту обов'язкових і вибіркового освітніх компонентах ОП.
7. Кафедрою біології та методики її викладання ведеться активна співпраця зі стейкхолдерами щодо формування цілей, змісту, організації, провадження та матеріально-технічної бази ОП.
8. Високий рівень матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОП відповідає вимогам підготовки майбутнього вчителя біології та основ здоров'я.

До слабких сторін ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» належать:

1. Не достатньо активно застосовується навчання здобувачів ВО, які поєднують навчання і роботу вчителя, за індивідуальними графіками, що б створило для них комфортні умови.
2. Незначна кількість публікацій НПП, які забезпечують реалізацію ОП, у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз, зокрема Scopus та Web of Science.
3. Відсутність практики викладання дисциплін за ОП англійською мовою, що дозволило б розширити можливості випускників.
4. Потребує активізації участь учасників ОП у міжнародних освітянських проєктах.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою поступального розвитку університету, в умовах численних викликів, в К-ПНУ були розроблені та затверджені спеціальні документи: Стратегічний план розвитку К-ПНУ на 2018-2022 роки та Стратегія розвитку К-ПНУ на 2020-2030 рр. Документи передбачають низку стратегічних напрямів розвитку, які спрямовано на досягнення трьох ключових цілей: 1) підвищення якості освіти, що зробить навчання в університеті стабільно привабливим для здобувачів вищої освіти; 2) створення мотиваційного середовища для розвитку освіти й науки університету; 3) покращення показників наукової роботи, міжнародної діяльності та забезпечення академічної мобільності.

Розвиток ОПП буде направлений на виправлення слабких сторін та усунення недоліків, виявлених під час внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти і якості ОПП.

У перспективі планується:

1. Подальше оперативне реагування на сучасні тенденції розвитку біологічної науки, педагогічної та біологічної освіти у закладах освіти, які спрямовані концепцією Нової української школи, шляхом адаптування ОПП до змін вимог ринку праці та потреб здобувачів вищої освіти.

2. Подальше покращення якості надання освітніх послуг науково-педагогічними працівниками шляхом підвищення кваліфікації та проходження стажування в тому числі й міжнародного.
3. Розширення зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти за ОП, виконання освітніх та науково-дослідницьких програм спільно з вітчизняними та іноземними партнерами.
4. Подальше залучення до освітнього процесу та викладання дисциплін методичного характеру фахівців з великим практичним досвідом роботи в закладах освіти.
5. Збільшення контингенту студентів ОПП, що визначається можливостями посилення профорієнтаційної роботи та підвищення рівня мотивації для оволодіння необхідними професійними компетентностями.
6. Важливим перспективним завданням є збереження та підсилення рівня такої співпраці з роботодавцями через подальше залучення роботодавців до перегляду цілей та змісту ОПП, оптимізації її спільного провадження, до затвердження та моніторингу наскрізної та робочих програм практик, покращення МТЗ.
7. З метою покращення навчально-методичного забезпечення запланована підготовка та видання посібників у співавторстві з вчителями ЗЗСО.
8. Подальше вдосконалення ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у К-ПНУ потребує орієнтації на інноваційні підходи взірцевих ОПП провідних ЗВО України та зарубіжжя, з якими будуть пролонговані угоди, а також підписані нові угоди з іншими партнерами.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ:

Дата:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Атестація	підсумкова атестація	13 Програма атестації (Публічний захист кваліфікаційної роботи).pdf	igrfm5h/7xvvh515oS84PD1ZADeg9RoBqLX1huErGng=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.).
Кваліфікаційна робота	підсумкова атестація	12 Методичні вказівки з написання кваліфікаційних.pdf	8ltNthJUxD6tkLr9peu7uyDFfj+zGOA9gukSO2yQouw=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.) та ін. обладнання, передбачене темою кваліфікаційної роботи
Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	практика	22 Програма Виробничої педагогічної практики в закладах освіти (3 семестр).pdf	acK+cqvqOzrBKKaARAMGLVvYKqzYOM/CWNwQw9oUPZU=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Epson (1 шт., 2017 р.), екран для проектора (1 шт.) та обладнання кабінету біології ЗО, де проходить виробнича практика
Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	практика	22 Програма Виробничої педагогічної практики в закладах освіти (2 семестр) - МАГ.pdf	acPGLFeo8XWayFoQRelfvQIYhPaYjiNByUPnOieAbw=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Epson (1 шт., 2017 р.), екран для проектора (1 шт.) та обладнання кабінету біології ЗО, де проходить виробнича практика
Актуальні питання сучасної зоології	навчальна дисципліна	10 Силабус_Актуальні питання сучасної зоології.pdf	8AJI1HxxHXQW9hPhbHP0jzTUQL1xH+8qFC/ei/vPZzo=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.).
Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок	навчальна дисципліна	09 Силабус_Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок.pdf	en6ulXsuh8VXyJlGq/XQR380Au33kbXGA0luu/LGD2w=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Epson (1 шт., 2017 р.), екран для проектора (1 шт.). Роздатковий методичний матеріал.
Біологія індивідуального розвитку	навчальна дисципліна	08 Силабус_Біологія індивідуального розвитку_1665332453.pdf	Fq/djF7jeCPOm+xWafImylx+YtpvCXzHF2CSYMY/9Vw=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.). Мікроскоп Micromed XS-5510 (3 шт.), мікроскоп Micromed XS-5520 (3 шт.). Роздатковий методичний матеріал, ілюстративний матеріал (схеми, таблиці). Мікропрепарати.
Прикладна ботаніка	навчальна дисципліна	06 Силабус_Прикладна ботаніка.pdf	kfoALkIОНUK4Vke123E9RdBGU1pfldMW1vFo2Eze8Y=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.). Ілюстративний матеріал, гербарій, набір лікарських рослинних зборів та олій, насіння прямих рослин, горіхів та ін.
Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	навчальна дисципліна	05 Силабус_Методика навчання біології в закладах освіти.pdf	FRw+/vhDbZXWUGBcLKUJux9gscjUDhz9SWGXvooASjo=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Epson (1 шт., 2017 р.), екран для проектора (1 шт.). Підручники з біології та основ

				здоров'я для 30. Обладнання для проведення фрагментів та уроків біології і основ здоров'я. Роздатковий методичний матеріал.
Психологія освіти	навчальна дисципліна	04 Силабус_Психологія освіти.pdf	ppw27fOPpCr39GSg Qy3o1DaRC7FT/Q1J dPKS47tgzko=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт.), екран для проектора (1 шт).
Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	навчальна дисципліна	03 Силабус_Сучасні дидактичні концепції природничої освіти.pdf	/gjuWT7xbeNp38su RDbgLP7D+nrA3WF FqDjXpLgoCII=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.). Роздатковий методичний матеріал.
Екологічна освіта і виховання	навчальна дисципліна	02 Силабус_Екологічна освіта і виховання.pdf	kYnRQQ+KEpkKnjD btN4zJ9sRv6mYxb/ RLgn64AzJlso=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Epson (1 шт., 2017 р.), екран для проектора (1 шт.). Роздатковий методичний матеріал.
Методика наукових досліджень	навчальна дисципліна	01 Силабус_Методика наукових досліджень.pdf	vdHJTG24/yRpjLCf Hxa1+o9FcuI+5mW hRdBvxGdohfE=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт., 2019 р.), екран для проектора (1 шт.). Ілюстративний матеріал.
Сучасні проблеми в біології і медицині	навчальна дисципліна	07 Силабус_Сучасні проблеми в біології і медицині.pdf	vsRjdJpLP9jjoNC38 dm4ZlV4sag/+tVcfO cxwJOPkAQ=	Мультимедійне обладнання: персональний комп'ютер (1 шт), проектор Acer (1 шт. 2019 р.), екран для проектора (1 шт.). Мікроскоп Micromed XS-5510 (3 шт.), мікроскоп Micromed XS-5520 (3 шт.). рН-метр PH-220, тискомір, ШЕЧЕКЕР HI98103, дозиметр МКС-05 ТЕРРА-П, нітрат-тестер. Роздатковий методичний матеріал, ілюстративний матеріал (схеми, таблиці); навчальні посібники.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
142361	Дуткевич Тетяна Вікторівна	Завідувач, професор кафедри, Основне місце роботи	ФАКУЛЬТЕТ СПЕЦІАЛЬНО І ОСВІТИ, ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут імені В.П. Затонського, рік закінчення: 1986, спеціальність: Педагогіка і методика початкового навчання, Диплом	30	Психологія освіти	Підвищення кваліфікації (стажування): Wyzsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza у м. Пшеворськ, Республіка Польща. 10.09.-30.11.2018 р. Тема: «Сучасний університет в системі європейської освіти: методи навчання, науково-педагогічний розвиток, дистанційна освіта та інтернаціоналізація навчального процесу»

кандидата наук
КД 037658,
виданий
05.06.1991,
Атестат
професора
12ПР 010143,
виданий
22.12.2014

Сертифікат №IFC-
WSSG/WK/2018-147.

Публікації:

1. Дуткевич Т.В. Взаємозв'язок стилів гумору студентів із особливостями їх поведінки у конфлікті. Психологічний часопис : збірник наукових праць / за ред. С.Д. Максименка. № 7. Вип. 17. Київ : Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України, 2018. С. 9-22.
2. Дуткевич Т.В. Психологічний конструкт «Я-інші» як чинник конфліктної поведінки студентів // Психологічний часопис : збірник наукових праць / за ред. С.Д. Максименка. — No 8. — Вип. 5. — Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, 2019. 349 с. С.25-43.
3. Dutkevych T.V., Romanova I.V. An Accentuated Personality's Traits as a Factor of Conflict Management Styles at Women Students (A Ukrainian Sample) // Психологічний часопис: науковий журнал / за ред. С.Д. Максименка. No 1. Вип. 6. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, 2020. С.79-90.
4. Дуткевич Т.В. Гендерні особливості соціальної креативності майбутніх магістрів педагогічних спеціальностей. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки: зб. наук. праць / за наук. редакцією І. С. Булах. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 15 (60). С. 47-57.
5. Національно-культурна ідентичність як чинник психічного здоров'я особистості. Формування національно-культурної ідентичності особистості у

викликах часу : 3б.
матеріалів
Всеукраїнського
круглого столу (до
100-річчя від
заснування
Кам'янець-
Подільського
національного
університету імені
Івана Огієнка).
Кам'янець-
Подільський:
Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка, 2018.
С. 53-56.

6. Дуткевич Т.
Формування
гуманістичних
цінностей майбутніх
учителів у процесі
аналізу педагогічних
конфліктів.
Психологічні виміри
розвитку сучасної
освіти України в
умовах євроінтеграції,
19-20 жовтня 2018 р.:
Матеріали
Міжнародної науково-
практичної
конференції з нагоди
20-річчя кафедри
практичної психології
/ упорядники
Г.К.Радчук,
З.М.Адамська,
І.П.Андрійчук.
Тернопіль, ТНПУ ім.
В.Гнатюка, 2018. С.
116-119.

7. Дуткевич Т.В. Стан
сформованості
громадянської
активності у
здобувачів
магістерського рівня
вищої освіти. Україна і
Світ: політичні
процеси у
глобальному і
регіональному вимірі:
зб. матеріалів
Міжнародної науково-
практичної
конференції, 24 квітня
2019 р. / [редкол.:
С.А.Копилов,
С.Г.Вонсович та ін.].
Кам'янець-
Подільський :
Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка, 2019. С.
78-85.

8. Dutkevych T. Conflict
as a condition for the
students' professional
thinking formation.
Innowacje w nauce i
edukacji: Mater. I
Międz. Konf. Nauk.-
Prakt. / Pod red.
Stanisława Kowalczyka.
Gdańsk, 18 grudnia
2020. Gdańsk: Nowa

						<p>nauka, 2020. S. 40-43.</p> <p>9. Dutkevych T. The Age Peculiarities of interpersonal conflicts among students. Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych: Mater. II Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. Stanisława Kowalczyka. Łódź, 31 października 2020. Łódź: Nowa nauka, 2020. S.47-49.</p> <p>Навчальні видання:</p> <p>1. Дуткевич Т.В. Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей. Монографія. Київ: КНТ, 2021. 240 с.</p> <p>2. Дитяча психологія. Практикум. К.: КНТ, 2018. 204 с.</p> <p>3. Збірка робочих програм з психологічних навчальних дисциплін. Автори: Тетяна Дуткевич, Наталія Панчук, Ольга Савицька, Ольга Столяренко, Світлана Дорофей / За ред. Т.Дуткевич. Київ: Видавництво «КНТ», 2022. 236 с.</p> <p>4. Дуткевич Т.В. Методи інтерактивного навчання на практичних заняттях з психології. Методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2022. 84 с.</p> <p>Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір:</p> <p>1. «Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей. Монографія» №106209 від 13.07.2021 р.</p> <p>2. «Загальна психологія. Теоретичний курс. Навчальний посібник» №106210 від 13.07.2021 р.</p>	
192645	Мендерецький Вадим Владиславович	Професор, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут імені В.П. Затонського, рік закінчення: 1984, спеціальність:	30	Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	Підвищення кваліфікації: 1. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Довідка № 50-33/03 від 09.12.2020 р. Тема: «Удосконалення методики навчання географії»

математика і
фізика,
Диплом
доктора наук
ДД 006662,
виданий
21.05.2008,
Диплом
кандидата наук
КН 000265,
виданий
23.06.1992,
Атестат
доцента ДЦ
005491,
виданий
29.05.1997,
Атестат
професора
12ПР 006722,
виданий
14.04.2011

Публікації:
1. Мендерецький В.В.,
Недільська У.І.
Перспективи
використання
інформаційно-
телекомунікаційних
технологій як засобу
STEM-інтеграції в
системі підготовки
майбутнього
спеціаліста //
Збірник наукових
праць К-ПНУ імені
Івана Огієнка. Серія
педагогічна. –
Кам'янець-
Подільський: К-ПНУ
ім. Івана Огієнка,
2018. – Вип. 24. – С.
22-27.
2. Мендерецький
В.В., Комп'ютерні
технології під час
вивчення
природничих
дисциплін у
профільній школі //
Збірник наукових
праць К-ПНУ імені
Івана Огієнка. Серія
педагогічна. –
Кам'янець-Под.: К-
ПНУ ім. Івана Огієнка,
2019. – Вип. 25. - С.
90-95.
3. Мендерецький В.В.,
Недільська У.І.,
Придеткевич С.С.,
Матвійчук Б. В.
Реалізація
можливостей
сучасних дидактичних
концепцій при
формування
природничо-наукової
компетентності
здобувачів знань в
умовах STEM-освіти
// Збірник наукових
праць Кам'янець-
Подільського націо-
нального університету
імені Івана Огієнка.
Серія педагогічна /
Кам'янець-Подільсь-
кий: К ПНУ імені
Івана Огієнка, 2021.
Вип. 27. С. 48-54.
4. Мендерецький В. В.
Опанування основами
географічних знань
під час вивчення
природознавства у 5
класі сучасної школи
// Збірник наукових
праць Кам'янець-
Подільського
національного
університету ім. Івана
Огієнка. Серія
педагогічна. – К-ПНУ
ім. Івана Огієнка,
2020. - Вип. 26. С. 67-
72.

Навчальні видання:
Касяник І.П.,
Мендерецький В.В.,
Мисько В.З. Методика

							навчання географії (теоретичний аспект). - Кам'янець-Под.: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 234 с.
202014	Любінська Людмила Григорівна	Професор, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом спеціаліста, Уманський державний педагогічний інститут ім. П.Г.Тичини, рік закінчення: 1981, спеціальність: Біологія з додатковою спеціальністю основи сільського господарства, Диплом доктора наук ДД 003068, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук БЛ 024486, виданий 28.11.1990, Аттестат доцента ДЦ 006003, виданий 23.12.2002</p>	21	Прикладна ботаніка	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, кафедра ботаніки, лісового і садово-паркового господарства. 5.04-11.05 2018 р. (Довідка 3 02/85-1343 від 18.05.2018). Тема: «Вдосконалення професійної підготовки через поглиблення професійних знань та вдосконалення вмінь і навичок». 2. Науково-педагогічне стажування у період з 20 січня по 28 лютого 2020 р. в Університеті природничих наук у Любліні, Республіка Польща на тему «Інновації в начальному процесі студентів природничих спеціальностей: методи, підходи, технології» за фахом «Природничі науки» (сертифікат).</p> <p>Публікації: 1. Lyubinska L.G., Mudrak O.V., Andrusiak D.V., Mudrak G.V., Dushanova T.V. (2021) The current state of flora in the national nature park "Podilski Tovtry" (Ukraine). Ukrainian Journal of Ecology, 11(1), 218-233. (Фахове видання) 2. Одукалець І.О., Любінська Л. Г., Коротка І.А., Пашкевич Н.А., Горбняк-Юліна Л.Т. Трансформація рослинного покриву та зміна екологічних умов під впливом насаджень <i>Pinus sylvestris</i> (Pinaceae) в Національному природному парку "Подільські Товтри". Укр. бот. журн., 2018.75 (1). С. 59-69. (Фахове видання) 3. Kagalo A., Kolodiy V, Lyubinska L. Protection status assessment, prospects and methods of conservation of species of Schivereckia</p>

(Draba s. l.; Brassicaceae) in Ukraine. Укр. бот.журн., 2018. Т. 75(2). С. 169-178. (Фахове видання)
4. Григорчук І.Д., Оптасюк О.М., Любінська Л.Г., Плахтій П.Д. Аналіз фітоіндикаційних властивостей *Robinia pseudoacacia* L. в умовах м. Кам'янця-Подільського. Біологія та екологія. 7, № 2 .2021. Полтава. С. 68-76.

Навчальні та навчально-методичні посібники:

1. Любінська Л.Г. Юглічек Л.С. Лісова флора Хмельницької області // Енциклопедія лісового господарства Хмельниччини. – Хмельницький: ТОВ «Поліграфіст-3», 2020. С. 209-243.
2. Оптасюк О.М., Любінська Л.Г. Альгологія та мікологія. Лабораторні роботи. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 139 с.
3. Оптасюк О.М., Любінська Л.Г. Лабораторні роботи з ботаніки. Частина 1. Систематика водоростей, грибів та лишайників. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 142 с.
4. Любінська Л.Г., Оптасюк О.М., Шевера М.В., Федорончук М.М., Когут Є.І., Любка Т.Т. Методичні рекомендації з проведення польової практики з ботаніки (збір рослин та виготовлення гербарію). 3 доповнене видання. Берегово: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ, 2020. 72 с.
5. Любінська Л.Г., Оптасюк О.М., Федорончук М.М., Шевера М.В., Протопопова В.В., Когут Є.І., Любка Т.Т. Методичні рекомендації з проведення польової практики з ботаніки (Морфологія та

						екологія рослин). Берегово, 2021. 65 с.	
158452	Матвеев Микола Дмитрович	Доцент, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О- ЕКОНОМІЧНИ Й ФАКУЛЬТЕТ	Диплом спеціаліста, Харківський державний університет ім. О.М. Горького, рік закінчення: 1986, спеціальність: Біологія, Диплом кандидата наук ДК 003673, виданий 09.06.1999, Атестат доцента 02ДЦ 015749, виданий 15.12.2005	33	Актуальні питання сучасної зоології	<p>Підвищення кваліфікації: Хмельницький національний університет (кафедра екології та біологічної освіти). Тема: «Удосконалення освітнього процесу при викладанні зоологічних дисциплін». Терміни: 15.04.2021 р. – 17.06.2021 р. Довідка №38/21 від 25.06.2021 р.</p> <p>Публікації: 1. Інвазивні види флори та фауни Національного природного парку Подільські Товтри (Україна) / Любінська Л.Г., Матвеев М.Д. // Geo&Bio. – 20, 2021. – С. 70–78. (Фахове видання) 2. Особливості гніздобудування вивірки лісової (<i>Sciurus vulgaris</i>) в умовах Кам'янець-Подільського / Матвеев М.Д., Бучацька О.С. // Theriologia Ucrainica. – 2020. – Т. 20. – С. 139-149. (Фахове видання) 3. Тваринний світ. Інвентаризація хребетних фауни національного природного парку «Мале Полісся» / Матвеев М., Тарасенко М. // Літопис природи НПП «Мале Полісся». – Т. 5. – Ізяслав, 2020. – С. 76-95.</p> <p>Монографія: 1. Раритети тваринного світу Поділля : стан, загрози, збереження : монографія: видання 2-е доповнене, перероблене / за заг. ред. О.В.Мудрака. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. – 592 с.</p> <p>Навчальні посібники: 1. Орнітологія : навчальний посібник [Електронний ресурс] / М.Д. Матвеев, М.О. Тарасенко. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 1</p>

електрон. опт. диск (CDROM); 12 см.
2. Інноваційні технології в прикладній зоології : навчально-методичний посібник / М. Д. Матвеев. – Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І.Є., 2021. – 84 с.

Участь у наукових проєктах:
- European Breeding Bird Atlas – Ukraine (Опис орнітофауни в квадратах на території Хмельницької, Вінницької, Тернопільської, Одеської, Черкаської, Миколаївської областей в рамках виконання Проєкту «Внесок України в Європейський Атлас птахів», наданий Товариству охорони птахів України Швейцарським орнітологічним інститутом від імені Європейської Ради перепису птахів.
- Підготовка опису водно-болотного угіддя «Лядова-Мурафа» в рамках Проєкту «Підготовка оновлених інформаційних описів водно-болотних угідь міжнародного значення відповідно до вимог Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовища існування водоплавних птахів» (2018 р.).

Керівник зоологічного гуртка

Президент Західноукраїнського орнітологічного товариства,
Член НГО «Товариство Подільських природодослідників та природолюбів»,
Член Координаційної ради зі сприяння формуванню регіональної екологічної мережі, розвитку заповідної справи та збереження біорізноманіття Хмельницької обласної державної адміністрації, Член басейнової ради Дністра

202014	Любінська Людмила Григорівна	Професор, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О- ЕКОНОМІЧНИ Й ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом спеціаліста, Уманський державний педагогічний інститут ім. П.Г.Тичини, рік закінчення: 1981, спеціальність: Біологія з додатковою спеціальністю основи сільського господарства, Диплом доктора наук ДД 003068, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук БЛ 024486, виданий 28.11.1990, Аттестат доцента ДЦ 006003, виданий 23.12.2002</p>	21	Методика наукових досліджень	<p>Підвищення кваліфікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, кафедра ботаніки, лісового і садово-паркового господарства. 05.04-11.05 2018 р. (Довідка з 02/85-1343 від 18.05.2018). Тема: «Вдосконалення професійної підготовки через поглиблення професійних знань та вдосконалення вмінь і навичок». 2. Науково-педагогічне стажування у період з 20 січня по 28 лютого 2020 р. в Університеті природничих наук у Любліні, Республіка Польща на тему «Інновації в начальному процесі студентів природничих спеціальностей: методи, підходи, технології» за фахом «Природничі науки» (сертифікат). 3. Онлайн-тренінг, організований Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка в межах проєкту «ОНІЕНКО-ДЕН», який реалізує Британська Рада в Україні в партнерстві з Інститутом вищої освіти НАПН України, Advance HE (ВеликаБританія) 29.10.2021 Сертифікат №54/2021 з теми «Online-інструменти для ефективної взаємодії учасників освітнього процесу»; 4. Міжнародна академія екології та медицини (Київ-Кам.-Под.). (25.05-25.06.2021 р.) Сертифікат №020_XC_2021. Тема: «Сучасні виклики та інструменти забезпечення професійної активності науковця та викладача». 5. Центр українсько-європейського наукового співробітництва. Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-100579-CUEESC. 20.06.2022. (10.05-
--------	------------------------------------	---	--	--	----	------------------------------------	--

21.06.2022 р.). Тема:
«Управління якістю науково-дослідницькою діяльністю у закладах вищої та фахової передвищої освіти в умовах воєнних реалій».

Навчальні видання:
1. Плахтій П.Д., Гуменюк І.Д. (Тригорчук І.Д.), Любінська Л.Г., Оптасюк О.М. Основи наукознавства: Навчальний посібник / За ред. П.Д. Плахтія. Вид. 2-е, стереотипне. – Кам'янець-Подільський, ПП «Віт'АДрук», 2021. – 288 с.
Опонент: дисертацій кандидата біологічних наук : Міськевич Л. В. Заповідна екзотична дендрозоофлора ex situ зони широколистяних лісів України (аналіз структури, репрезентативність культивування, фітоценодизайн), Об.ОЗ.01 - «Лісові культури та фітомеліорація» (біологічні науки) (2018 р.).

Відповідальний виконавець наукової госпрограми теми: «Еколого-біологічна оцінка технології рослинництва і тваринництва та розробка ландшафтно-екологічної структури сільськогосподарських угідь та суміжних територій СТОВ Нефедівське» (2021р.). Керівник теми наукової госпрограми теми: Інвентаризація видів флори, фауни і біотопів згідно «Перспективної програми моніторингу лісів високої природоохоронної цінності на території ДП «Ярмолинецьке лісове господарство» до 2030 року». Відповідальний виконавець наукової госпрограми теми : «Аналіз документації та надання заключення для отримання лімітів на використання

						<p>природних ресурсів і проведення господарських заходів у межах ДП «Ярмолинецького лісового господарства» Хмельницького обласного управління лісового та мисливського господарства» (2021). Відповідальний виконавець наукової госпрозрахункової теми : «Аналіз документації та надання заключення для отримання лімітів на використання природних ресурсів і проведення господарських заходів у межах Чемеровецького спеціалізованого лісгосподарського об'єднання «Агроліс». (2021). Керівник наукової госпрозрахункової теми: «Аналіз культивованих декоративних рослин, ґрунтосумішей і ґрунтів для ландшафтного дизайну в умовах Кам'янецьчини». (2021). Член редколегії. Науковий фаховий журнал «Біологія та екологія», Полтавський національний педагогічний університет (2019-2021 рр.). Член науково-технічної ради національного природного парку «Подільські Товтри» (25 років) Консультант Державного підприємства (ДП) «Ярмолинецький лісгосп», Кам'янець-Подільський лісгосп» (2019-2021 рр.)</p>	
284201	Плахтій Петро Данилович	Доцент, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура, Диплом	42	Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок	Підвищення кваліфікації: Довідка № 40 від 14.06.2018 Тема «Методика викладання дисциплін медико-біологічного циклу». Хмельницький національний університет Публікації: 1. Плахтій П.Д., Рубановська Н.В., Колодій В.А. Вплив

кандидата наук
БЛ 004352,
виданий
05.04.1978,
Атестат
доцента ДЦ
061941,
виданий
06.04.1983

вправ ЛФК і
профілактора
Євмінова на розвиток
статичної
витривалості м'язів з
метою профілактики
та корекції порушень
постави у школярів:
Педагогічна освіта:
теорія і практика:
збірник наукових
праць К-ПНУ ім.. І.
Огієнка, інститут
педагогіки НАПН
України, №26, 2019.
С. 263-267. (Фахове
видання)
2. Плахтій П.Д,
Плахтій Д.П.
Лікування
продуктами
бджільництва.
Матеріали до уроку.
Науково-методичний
журнал «Основи
здоров'я», №1 (85) –
січень 2018. С. 38-43.

Навчальні та
навчально-методичні
посібники:
1. Плахтій П.Д.,
Солтик О.О.
Фізіологічні основи
рухової активності:
навч. пос.
Хмельницький: ХНУ,
2018. 216 с.
2. Плахтій П.Д.,
Строяновський В.С.,
Коваль Т.В. Харчові,
оздоровчі та
лікувальні властивості
продуктів
бджільництва: навч.
пос./за ред. Плахтія
П.Д. – Кам'янець-
Подільський: ТОВ
«Друкарня Рута»,
2018. 216 с.
3. Плахтій П.Д.,
Коваль О.Г. Оздоровчі
програми рухової
активності: навч. пос.
Кам'янець-
Подільський: ПП
«Віта Друк», 2019. 122
с.
4. Плахтій П.Д.,
Галаченко О.О.
Основи здоров'я і
безпечної
життєдіяльності:
навч. пос./за ред.
Савчука А.М.
Кам'янець-
Подільський: ПП
«Віта Друк», 2019. 248
с.
5. Плахтій П.Д.,
Блашкова О.М.
Фізіологічні основи
раціонального
харчування.
Практикум, тести:
навч.-метод. Посіб.
Кам'янець-
Подільський: ПП
«Медобори-2006»,
2020. 164 с.
6. Плахтій П.Д.,

						<p>Коваль Т.В., Плахтій Д.П. Апівалеологія. Теорія, практикум, тести : навч.-метод. посіб. Вид. 2 – ге, допов. і перероб. Кам'янець-Подільський: Віта Друк”, 2021. 237 с.</p> <p>7. Плахтій П.Д., Марчук В.М., Марчук Д.В. Фізіологічні основи рухової активності людини : навч. – метод. посіб. Кам'янець-Подільський: вид. відділ Кам'янець-Поділ. нац. ун-т імені Івана Огієнка, 2021. 168 с.</p> <p>8. Плахтій П.Д., Данчук О.О., Казанішена Н.В. Невідкладна само- і взаємодопомога при загрозливих для життя станах. Тести та завдання для самостійної роботи студентів: навчально-методичний посібник. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см.</p> <p>9. Плахтій П.Д., Горбатюк О.В., Конькова Т.І. Формування здорового способу життя школярів засобами родинної педагогіки: навч.-метод. Посіб. Вид.2-ге, стереотипне. Кам'янець-Подільський: «ВітаДрук», 2021. 312 с.</p>
167594	Казанішена Наталя Вікторівна	Завідувач кафедри. Доцент, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010102 Початкове навчання, педагогіка і методика середньої освіти, біологія, Диплом магістра, Кам'янець-Подільський державний педагогічний</p>	16	<p>Екологічна освіта і виховання</p> <p>Підвищення кваліфікації: Довідка № 24/20 від 24.01.2021 р. Тема «Інноваційні технології викладання методики навчання біології та біологічних дисциплін у ЗВО», (180 годин). Хмельницький національний університет (кафедра екології та біологічної освіти)</p> <p>Публікації: 1. Білецька Г.А., Казанішена Н.В., Ільїнський С.В. Використання віртуальних екскурсій з біології для виховання екологічної</p>

університет,
рік закінчення:
2002,
спеціальність:
010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти.
Біологія,
Диплом
кандидата наук
ДК 065418,
виданий
22.04.2011,
Атестат
доцента 12ДЦ
036943,
виданий
21.11.2013

культури учнів
закладів загальної
середньої освіти /
Інноваційна
педагогіка. – 2022. –
Випуск 49. – Т. 2. – С.
162-167. (фахове
видання)
2. Казанішена Н.В.
Організація
природодослідницької
діяльності школярів у
процесі вивчення
біології // Вісник
Кам'янець-
Подільського
національного
університету імені
Івана Огієнка. Серія
Екологія. Кам'янець-
Подільський:
Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка, 2020.
Вип. 5. С. 40-46. (Index
Sopernicus)
3. Казанішена Н.В.,
Колодій В.А,
Формування
екологічної культури
школярів у процесі
вивчення біології //
Сучасні проблеми
урбоєкосистем: зб.
матеріалів Міжнар.
наук.-практ. конф. (1-2
жовтня 2020 р.,
Кам'янець-
Подільський) / за заг.
ред. О.І. Любинського.
– Кам'янець-
Подільський: ТОВ
«Друкарня «Рута»,
2020. С. 112-115.
4. Казанішена Н.В.
Підготовка майбутніх
біологів до
екологічної освіти
школярів //
Подільські читання.
Екологія, охорона
довкілля, збереження
біологічного та
ландшафтного
різноманіття: наука,
освіта, практика : зб.
матеріалів Міжнар.
наук.-практ. конф.
(10-12 жовт. 2019 р.,
Хмельницький) / за
заг. ред. Г.А.Білецької.
Хмельницький : ХНУ,
2019. С. 223-225.
5. Казанішена Н.В.
Підготовка вчителя до
екологічної освіти –
як передумова
подолання
екологічних проблем
сучасності // Вісник
Кам'янець-
Подільського
національного
університету імені
Івана Огієнка. Серія
Екологія / [редкол. :
Л. Г. Любінська (відп.
ред.) та ін.].
Кам'янець-

						<p>Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Вип. 3. С. 110-116.</p> <p>6. Казанішена Н.В. Організація освітньо-виховної роботи на екологічній стежці як запорука збереження біорізноманіття природоохоронних територій // Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Досвід та перспективи розвитку об'єктів природо-заповідного фонду Хмельниччини», до 5-ї річниці національного природного парку «Мале Полісся». Славутич : Друкарня ТОВ «Каліграф», 2018. С. 110-115.</p> <p>Опонування: Королецька Лариса Вікторівна «Розвиток екологічної культури майбутніх бакалаврів лісового і садово-паркового господарства у процесі фахової підготовки» (м. Старобільськ, ДЗ «Луганський Національний університет імені Тараса Шевченка», 31 жовтня 2018 року). Член НГО «Товариство Подільських природодослідників та природолюбів» Наукове консультування ЗОШ I-III ст. смт Сатанів</p>	
167594	Казанішена Наталя Вікторівна	Завідувач кафедри. Доцент, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010102 Початкове навчання, педагогіка і методика середньої освіти, біологія, Диплом магістра, Кам'янець-Подільський державний педагогічний</p>	16	<p>Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти</p>	<p>Підвищення кваліфікації: Довідка № 24/20 від 24.01.2021 р. Тема «Інноваційні технології викладання методики навчання біології та біологічних дисциплін у ЗВО», (180 годин). Хмельницький національний університет (кафедра екології та біологічної освіти).</p> <p>Навчальні та навчально-методичні посібники: 1. Казанішена Н.В. Форми, методи, засоби навчання біології : навчальний посібник. [Електрон. ресурс].</p>

університет,
рік закінчення:
2002,
спеціальність:
010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти.
Біологія,
Диплом
кандидата наук
ДК 065418,
виданий
22.04.2011,
Атестат
доцента 12ДЦ
036943,
виданий
21.11.2013

Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка,
редакційно-
видавничий відділ.
2021. 1 електрон. опт.
диск (CD-ROM); 12 см.
2. Плахтій П.Д.,
Казанішена Н.В.,
Данчук О.О.
Невідкладна само- і
взаємодопомога при
загрозливих для
життя станах. Тести та
завдання для стійної
роботи студентів.
Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка,
редакційно-
видавничий відділ.
2021. 73 с.

Публікації:
1. Казанішена Н.В.
Навчальні та
виробничі практики
як складова
підготовки
майбутнього вчителя
біології до
професійної
діяльності //
Інноватика у
вихованні : зб. наук.
пр. Вип. 13. / упоряд.
О.Б.Петренко; ред.
кол. : О.Б.Петренко,
Н.Б.Грицай, Т.С.Ціпан
та ін. Рівне : РДГУ,
2021. С. 105-114
(фахове видання)
2. Григорчук І.Д.,
Казанішена Н.В.
Методичні аспекти
викладання
молекулярної біології.
Педагогічна освіта:
теорія і практика:
Збірник наукових
праць / Кам'янець-
Подільський
національний
університет імені
Івана Огієнка;
Інститут педагогіки
НАПН України [гол.
ред. Бахмат Н.В.].
Вип. 31 (2-2021). Київ:
Міленіум, 2021. С.
249-260. (фахове
видання)
3. Застосування
інноваційних методів
навчання у процесі
підготовки студентів-
біологів // Наукові
праці Кам'янець-
Подільського
національного
університету : зб. за
підсумками звітної
наук. конф.
викладачів,
докторантів і
аспірантів : вип. 17, у 3
т. Кам'янець-

						<p>Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Т.2. С. 5-7.</p> <p>4. Казанішена Н.В. Педагогічні умови ефективності організації проектної діяльності школярів з біології // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету : зб. за підсумками звітної наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів : у 3 т. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 2. С. 5-6.</p> <p>Наукове консультування ЗОШ І-ІІІ ст. смт Сатанів Керівник наукового гуртка «Актуальні питання методики навчання біології» Член галузевої конкурсної комісії ІІ туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей «Методика навчання природничо-математичних дисциплін» (методика навчання біології) (2021, 2022 роки).</p>	
3135	Григорчук Інна Дмитрівна	Доцент, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом магістра, Кам'янець-Подільський державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія, Диплом кандидата наук ДК 051980, виданий 28.04.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 032834, виданий 26.10.2012</p>	14	Біологія індивідуального розвитку	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Хмельницький національний університет (кафедра екології та біологічної освіти) 15.04.2021 – 17.06.2021 (довідка №37/21 від 25.06.2021 р.). Тема: «Удосконалення освітнього процесу при викладанні загально-біологічних дисциплін»</p> <p>Навчальні видання: 1. Григорчук І.Д. Короткий термінологічний словник з навчальної дисципліни «Біологія індивідуального розвитку». – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. – 21 с.</p>

						<p>2. Григорчук І.Д. Молекулярна біологія (курс лекцій). – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. – 133 с.</p> <p>Публікації:</p> <p>1. Григорчук І.Д., Казанішена Н.В. Методичні аспекти викладання молекулярної біології. Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 31 (2-2021). Київ: Міленіум, 2021. С. 249-260 (фахове видання)</p> <p>2. Григорчук І. Д. Організація самостійної роботи студентів при викладанні курсу «Цитологія та гістологія з основами ембріології» – Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. 20. Т. 2. С. 15-16.</p>	
202014	Любінська Людмила Григорівна	Професор, Основне місце роботи	ПРИРОДНИЧ О-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	<p>Диплом спеціаліста, Уманський державний педагогічний інститут ім. П.Г.Тичини, рік закінчення: 1981, спеціальність: Біологія з додатковою спеціальністю основи сільського господарства, Диплом доктора наук ДД 003068, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук БЛ 024486, виданий 28.11.1990,</p>	21	Сучасні проблеми в біології і медицині	<p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, кафедра ботаніки, лісового і садово-паркового господарства. 5.04-11.05 2018 р. (Довідка 3 02/85-1343 від 18.05.2018). Тема: «Вдосконалення професійної підготовки через поглиблення професійних знань та вдосконалення вмінь і навичок».</p> <p>2. Науково-педагогічне стажування у період з 20 січня по 28 лютого 2020 р. в Університеті природничих наук у Любліні, Республіка</p>

Атестат
доцента ДЦ
006003,
виданий
23.12.2002

Польща на тему
«Інновації в
начальному процесі
студентів
природничих
спеціальностей:
методи, підходи,
технології» за фахом
«Природничі науки»
(сертифікат).
3. Міжнародна
академія екології та
медицини (Київ-Кам.-
Под.). (25.05-
25.06.2021 р.)
Сертифікат
№020_ХС_2021.
Тема: «Сучасні
виклики та
інструменти
забезпечення
професійної
активності науковця
та викладача».
4. Центр українсько-
європейського
наукового
співробітництва.
Свідоцтво про
підвищення
кваліфікації № ADV-
100579-CUESC.
20.06.2022. (10.05-
21.06.2022 р.). Тема:
«Управління якістю
науково-
дослідницькою
діяльністю у закладах
вищої та фахової
передвищої освіти в
умовах воєнних
реалій».

Навчальні видання:
1. Оптасюк О.М.,
Любінська Л.Г.,
Оптасюк С.В.
Інструментальні
методи досліджень в
біології та медицині.
Навчально-
методичний посібник.
Кам'янець-
Подільський: Аксіома,
2021. 95 с.
2. Методичні
рекомендації для
практичних занять із
дисципліни «Сучасні
проблеми з біології та
медицини» / Уклад.
Любінська Л.Г.,
Колодій В.А. –
Кам'янець-
Подільський: Аксіома,
2021. – 62 с.

Публікації:
1. Любінська Л.Г.,
Сосула О.А, Соломаха
В.А. Особливості
поширення
регіонально
рідкісного виду зніту
розмаринолистого
(*Chamaerion Dodonaei*
(Vill.) Holub.) в умовах
Кам'янецького
Придністров'я.
Агроекологічний
журнал. №1.2020. С.

						<p>46-51. (Фахове видання) 2. Любінська Л.Г., Матвеев М.Д. Інвазивні види флори та фауни Національного природного парку Подільські Товтри (Україна) // Geo&Bio, 20, 2021. – С. 70–78. (In Ukrainian) (Фахове видання) 3. Юзик М.А., Любінська Л.Г., Оптасюк О.М., Григорчук І.Д. Сучасні тенденції досліджень впливу γ-випромінювання та ультрафіолетового випромінювання на рослини // Біологія та екологія. 2021. Т. 7. No 1. С.56-63. (Фахове видання)</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 05</i> Знати особливості розвитку сучасних біологічних наук, методики викладання</p>	☐	Атестація	Бесіда	Усне опитування, бесіда. Публічний захист кваліфікаційної роботи
		Актуальні питання сучасної зоології	Лекції, практичні роботи, презентації, індивідуальні завдання	Індивідуальне усне опитування, письмові відповіді на питання, складання таблиць, розробка презентацій, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Прикладна ботаніка	Лекції, бесіда, дискусія, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти	Усне опитування, захист лабораторних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Екзамен
		Сучасні проблеми в біології і медицині	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий штурм»	Усне опитування, захист практичних і лабораторних робіт, творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Екзамен
		Методика наукових досліджень	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий	Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна

			штурм», робота з першоджерелами і сайтами	робота. Залік
		Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Біологія індивідуального розвитку	Словесний: лекція, розповідь, бесіда; наочні: презентації, ілюстрація навчального матеріалу; практичні: практичні роботи, індивідуально-дослідні завдання	Поточний контроль (усне, письмове опитування, захист практичних завдань), підсумковий контроль: модульна контрольна робота. Екзамен
<p><i>ПРН 01</i> <i>Вміти користуватися інформаційними джерелами та застосовувати їх при формуванні та розробці освітніх матеріалів і проєктів</i></p>	☐	Методика наукових досліджень	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проєкти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами	Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Залік
		Екологічна освіта і виховання	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології,	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік

			презентація	
		Кваліфікаційна робота	Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент	Презентація, захист результатів роботи
<p><i>ПРН 02</i> <i>Приймати</i> <i>самостійні рішення</i> <i>у професійній</i> <i>діяльності</i></p>	☐	Методика наукових досліджень	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами	Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Залік
		Екологічна освіта і виховання	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	Лекція, бесіда, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота	Усне опитування, захист практичних робіт та індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Психологія освіти	Лекція, бесіда, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання	Індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмові відповіді на питання, захист індивідуальних завдань, модульна контрольна робота. Залік
		Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Кваліфікаційна робота	Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент	Презентація, захист результатів роботи

<p><i>ПРН 03 Знаходити шляхи швидкого і ефективного розв'язку поставленого завдання, генерувати ідеї, використовуючи отримані знання та навички</i></p>	☐	<p>Методика наукових досліджень</p>	<p>Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами</p>	<p>Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Залік</p>
		<p>Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти</p>	<p>Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання, екскурсія</p>	<p>Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен</p>
		<p>Сучасні проблеми в біології і медицині</p>	<p>Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий штурм»</p>	<p>Усне опитування, захист практичних і лабораторних робіт, творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Екзамен</p>
		<p>Здоров'язбережувальні і технології та профілактика шкідливих звичок</p>	<p>Лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проектне навчання</p>	<p>Усне опитування, письмові самостійні роботи, захист проєктів, індивідуальних завдань, модульна контрольна робота. Екзамен</p>
		<p>Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти</p>	<p>Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація</p>	<p>Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік</p>
		<p>Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти</p>	<p>Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація</p>	<p>Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік</p>
		<p>Кваліфікаційна робота</p>	<p>Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент</p>	<p>Презентація, захист результатів роботи</p>
		<p>Атестація</p>	<p>Бесіда</p>	<p>Усне опитування, бесіда. Публічний захист кваліфікаційної роботи</p>
<p><i>ПРН 04 Представляти результати наукової роботи з використанням сучасних технологій, вести наукову дискусію</i></p>	☐	<p>Методика наукових досліджень</p>	<p>Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проекти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами.</p>	<p>Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Залік</p>
		<p>Актуальні питання сучасної зоології</p>	<p>Лекції, практичні роботи, презентації, індивідуальні завдання</p>	<p>Індивідуальне усне опитування, письмові відповіді на питання, складання таблиць, розробка презентацій,</p>

				захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Кваліфікаційна робота	Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент	Презентація, захист результатів роботи
		Атестація	Бесіда	Усне опитування, бесіда. Публічний захист кваліфікаційної роботи
<i>ПРН 06 Демонструвати знання про основні закономірності розвитку живих систем та окремих організмів, їх функціонування</i>	☐	Атестація	Бесіда	Усне опитування, бесіда. Публічний захист кваліфікаційної роботи
		Актуальні питання сучасної зоології	Лекції, практичні роботи, презентації, індивідуальні завдання	Індивідуальне усне опитування, письмові відповіді на питання, складання таблиць, розробка презентацій, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Біологія індивідуального розвитку	Словесний: лекція, розповідь, бесіда; наочні: презентації, ілюстрація навчального матеріалу; практичні: практичні роботи, індивідуально-дослідні завдання	Поточний контроль (усне, письмове опитування, захист практичних завдань), підсумковий контроль: модульна контрольна робота. Екзамен
		Сучасні проблеми в біології і медицині	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проєкти, «мозковий штурм»	Усне опитування, захист практичних і лабораторних робіт, творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Екзамен
		Прикладна ботаніка	Лекції, бесіда, дискусія, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проєкти	Усне опитування, захист лабораторних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Екзамен
<i>ПРН 07 Знати і аналізувати основні методи і методики навчання і використовувати їх під час освітньої і наукової професійної діяльності</i>	☐	Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен

			викладання, проєктне навчання, екскурсія	
		Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	Лекція, бесіда, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота	Усне опитування, захист практичних робіт та індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
<i>ПРН 08 Використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних професійних завдань, для формування предметних компетентностей учнів та студентів</i>	☐	Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	Лекція, бесіда, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота	Усне опитування, захист практичних робіт та індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Екологічна освіта і виховання	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Здоров'язбережувальні і технології та профілактика шкідливих звичок	Лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання	Усне опитування, письмові самостійні роботи, захист проєктів, індивідуальних завдань, модульна контрольна робота. Екзамен
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
<i>ПРН 09 Користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері професійної педагогічної та</i>	☐	Методика наукових досліджень	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проєкти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами	Усне опитування, захист практичних робіт і творчих індивідуальних завдань, розробка презентацій, письмова контрольна робота. Залік
		Сучасні дидактичні	Лекція, бесіда,	Усне опитування, захист

наукової діяльності		концепції природничої освіти	практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота	практичних робіт та індивідуальних завдань, письмова контрольна робота. Залік
		Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Здоров'язберезувальні і технології та профілактика шкідливих звичок	Лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання	Усне опитування, письмові самостійні роботи, захист проєктів, індивідуальних завдань, модульна контрольна робота. Екзамен
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
		Кваліфікаційна робота	Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент	Презентація, захист результатів роботи
	ПРН 10 Об'єктивно оцінювати власні професійні якості та прагнути до самовдосконалення	☐	Методика наукових досліджень	Лекції, бесіда, дискусія, практичні роботи, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, проєкти, «мозковий штурм», робота з першоджерелами і сайтами
		Екологічна освіта і виховання	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
		Психологія освіти	Лекція, бесіда, практична робота, індивідуальна робота, презентація,	Індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмові відповіді на питання, захист

		самостійна робота, проблемне викладання	індивідуальних завдань, модульна контрольна робота. Залік
	Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	Лекція, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, презентація, практична робота, моделювання освітнього процесу в закладах освіти, ігрові методи, інтерактивне навчання, індивідуальна робота, презентація, самостійна робота, проблемне викладання, частково-пошукове викладання, проєктне навчання, екскурсія	Усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмова самостійна робота, тестування, захист проєктів, індивідуальних завдань, оцінювання конспектів, модульна контрольна робота. Екзамен
	Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
	Практика: виробнича педагогічна практика в закладах освіти	Спостереження освітнього процесу, бесіди з учителями, викладачами, учнями, проведення уроків, виховних заходів, їх аналіз, дослідження з психології, презентація	Аналіз та обговорення проведених уроків, виховних заходів, захист практики. Диференційований залік
	Кваліфікаційна робота	Аналіз та систематизація наукових джерел; польовий або лабораторний експеримент	Презентація, захист результатів роботи
	Атестація	Бесіда	Усне опитування, бесіда. Публічний захист кваліфікаційної роботи